

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO XIII

PONEDELJEK, 20. JUNIJ 1983

ŠT. 6

TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica — 35 let skupnega dela in razvoja

Ko prelistavamo in pregledujemo kroniko razvoja žagarstva in lesne industrije na Gorenjskem, lahko ugotovimo kot marsikje drugod, da se je na bohinjskem območju prav tako ta razvoj pričel že v drugi polovici prejšnjega stoletja. Iz poročila Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani je razvidno, da je bilo na območju Bohinja leta 1875 kar devet vodnih žag, s prav toliko jarmi. V tistem času se na tem prostoru omenja tudi močna domača obrt, izdelovali pa so razne škafce, vedra, kiblice, majhne sodčke in drugo. Razvoj žagarstva pa je tekel naprej, saj so se nekatere od teh vodnih žag — venecijank (samic) zaradi vse večjih potreb po žaganem lesu razvile v polnojarmeniške žage, teh je bilo v Bohinju vse do druge svetovne vojne pet z osmimi polnojarmeniki. Predvojni razvoj pa je bil počasen, razdrobljen, povezan z vsemi problemi in nasprotji tedanje družbenopolitične ureditve. V NOB so bile tri od teh žag požgane, med njimi tudi žaga »IMPEX«, to je žaga, ki je stala na istem kraju, kjer je današnja naša TO.

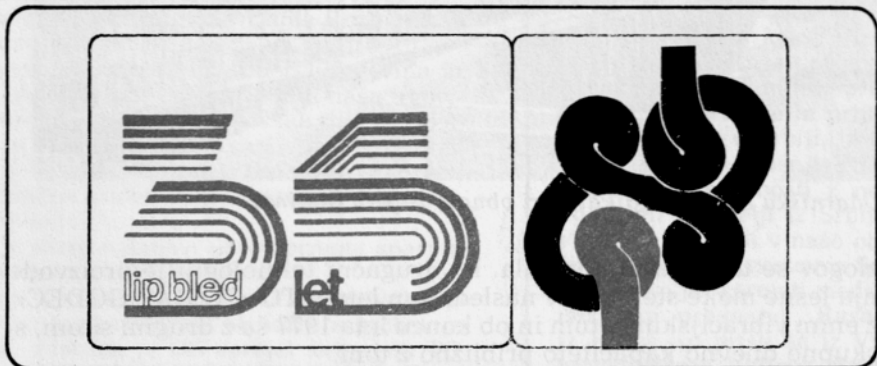

Večji del sedanje TO takoj po vojni

Obrati, ki niso bili požgani, so bili zastareli, opremljeni v glavnem z izrabljenimi stroji. Ti obrati so ostali ali pa so bili po vojni obnovljeni na starih temeljih, le nacionalizirana žaga »IMPEX« v Boh. Bistrici je bila v letih 1946/47 zgrajena na novih temeljih, s povečano žagalnico in nekoliko izboljšano strojno opremo, vendar je bila glede na sodobne načine žaganja še vedno zastarela. V žagalnici sta bila postavljena dva polnojarmenika. Kapaciteta obeh je znašala 10.000 m³ hlovovine letno, pri enkratnem žaganju in enoizmenskem obratovanju. Pogonska moč lokomobile Assmann je bila 80 KM. V skladu s potrebami sta bili povečani tudi kotlovnica in brusilnica. Kaj drugega takrat obrat še ni imel, razen zasilne remontne in mižarske delavnice.

Gradnja žagalnice 1946/47

Gradnja prvih stanovanjskih blokov v Boh. Bistrici (leta 1954)

Žaga »Markež« ob potoku Belca v Boh. Bistrici je pripadala obratu »TOMAŽ GODEC« in je bila opremljena s polnojarmenikom na vodni pogon, s turbino 30 KM, kapaciteta polnojarmenika je bila 1700 m³ hlovovine. Na tej žagi so izdelovali tudi zaboje (v provizorični zabojarji), kapaciteta pa je znašala 500 m³.

V sklopu obrata »TOMAŽ GODEC« je prav tako ob potoku Belca v Boh. Bistrici obratovala žaga »Hajnrihar II«. Opremljena je bila s polnojarmenikom, zmogljivosti 1500 m³ hlovovine, za pogon pa je služilo železno vodno kolo na korci, jakosti 15 KM.

Obrat Soteska je bil obnovljen v letu 1945/46 in opremljen z dvema polnojarmenikoma. Kapaciteta obrata je znašala 10.000 m³ hlovovine, za pogon pa sta služili dve vodni turbini, jakosti 120 KM.

Razvoj lesno industrijskih obratov, med njimi tudi obrata »TOMAŽ GODEC« je krenil naglo navzgor. Gradbeni odsek je opravil do konca leta 1952 in še do leta 1955 (čeprav je ob reorganizaciji leta 1953 prešel v sklop GG Bled) velike in pomembne naloge. K hitrejši izgradnji tega obrata je brez dvoma veliko prispevala tudi obratna režijska gradbeno-vzdrževalna ekipa, ki je prenekaterokrat reševala kritične naloge. Gradili so stanovanjske objekte, menze, nakladalne rampe, gospodarska poslopja, med njimi pa je bila najvažnejša gradnja kamionske ceste Boh. Bistrica—Rovtarica, ki je v letu 1952 povezala obrat z Jelovico, njegovim glavnim gozdnim zaledjem.

Nadaljnja predelava žaganega lesa se je že po tradiciji in glede na skromno razpoložljivo strojno opremo ter možnosti prodaje na zunaji trg, predvsem v države Bližnjega vzhoda, usmerila v izdelavo zabojev in ladijskega poda. Porajala se je želja, da bi na osnovi velikih potreb po žaganem lesu zaradi obnove po vojni, izvozili čimveč polfinalnih in finalnih izdelkov.

Zaradi zmanjšane sečnje hlovovine so tudi v Bohinju pričeli načrtno koncentrirati žagarsko proizvodnjo. Zaradi prevelikih žagarskih kapacitet v odnosu na posekano hlovovino je bila leta 1953 oddana KZ Boh. Bistrica žaga »Hajnrihar II«, ki je v njihovi režiji obratovala do junija 1956, nato je bil julija 1956 obrat ukinjen in polnojarmenik demontiran. Iz enakih razlogov je prenehal leta 1953 delati tudi obrat Soteska in sta bila oba polnojarmenika demontirana. Pričele so se priprave za rekonstrukcijo obrata za proizvodnjo lesne moke, katere proizvodnja se je pričela avgusta 1956. Letna kapaciteta je bila v letu 1957 že 500 ton. Tovarna lesne moke je obratovala neprekinjeno, v glavnem v treh izmenah, vse do 22. 7. 1973, ko je zaradi udara strele popolnoma pogorela. Iz ekonomskih ra-

(Nadaljevanje na 2. strani)

TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica — 35 let skupnega dela in razvoja

(Nadaljevanje s 1. strani)

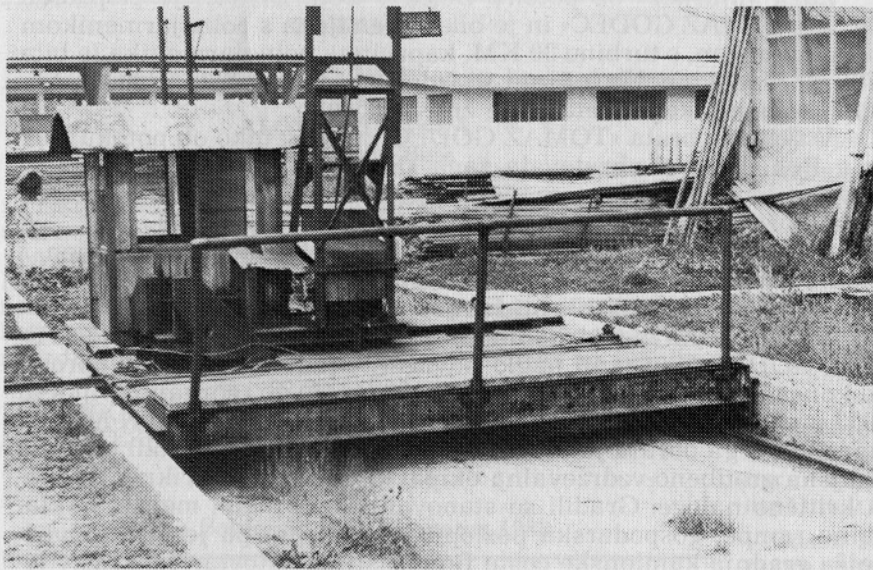
Udarniška akcija sindikata pri obnovi žage v Bohinju

zlogov se tovarna ni obnovila. Po drugačni tehnologiji je proizvodnja lesne moke stekla že v naslednjem letu v TO »TOMAŽ GODEC« z enim vibracijskim sitom in ob koncu leta 1977 še z drugim sitom, s skupno dnevno kapaciteto približno 2 toni.

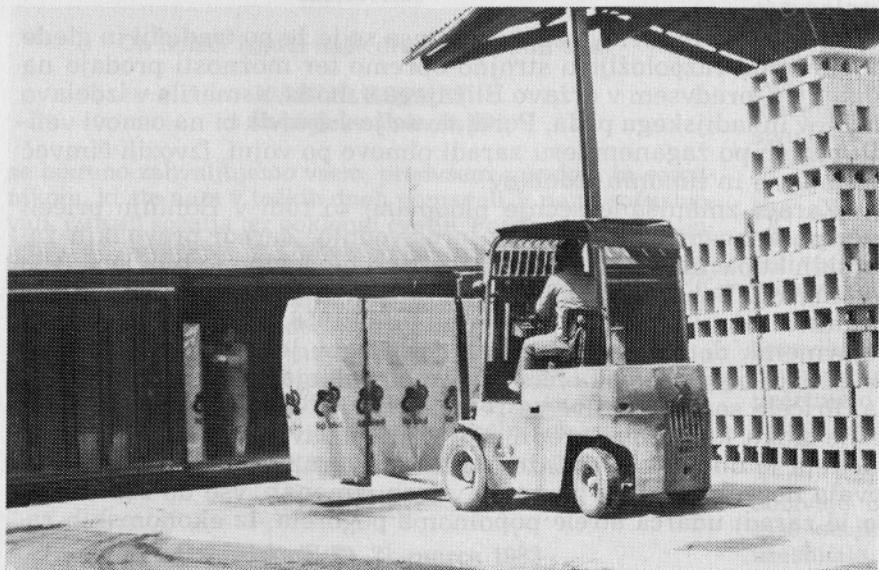
V letu 1950 smo v TO »TOMAŽ GODEC« pričeli proizvajati lesno volno in v letu 1956 lesne vrvi. Proizvodnja je bila zaradi pomanjkanja celuloznega lesa leta 1953 ustavljena in stroji demontirani. Prostor je bil izkoriščen za mizarsko delavnico, v kateri so do leta 1963 izdelovali raznovrstne finalne izdelke za prodajo in potrebe podjetja. V letu 1964 pa se je v glavnem usmerila na izdelavo vhodnih in garažnih vrat.

V letu 1949 je bila zgrajena kanalska sušilnica, s kapaciteto enkratne polnitve 72 m³. Za povečanje kapacitet sušenja sta bili v letu 1958 postavljeni še dve komorni sušilnici.

Z ureditvijo provizorične zabojarne v skladiščni lopi TO »TOMAŽ GODEC« in s prenosom dotedanje proizvodnje iz žage »Markež« je leta 1949 prenehala obratovati tudi ta žaga in polnojarmenik je bil demontiran. Z ureditvijo te zabojarne v letu 1952 in z izpopolnjeno strojno opremo je porasla tudi proizvodnja kvalitetnih zabojev, saj je bilo že v tem letu oddano za izvoz cca 1500 m³ zabojev. Proizvodnja in izvoz sta se večala vse do leta 1957, nato sta stalno upadala, ker je bila letna količina odvisna od razpoložljive količine žaganega lesa za nekvalitetne zaboje. Izvoz kvalitetnih zabojev je bil ukinjen leta 1959, ko je pričela rasti proizvodnja opažnih plošč, saj že v letu 1958 zasledimo važnejšo odločitev o premiku od primarne k finalni predelavi lesa. V tem letu smo poskusno pričeli iz-

Sodoben transport nekdanj in danes

delovati opažne plošče v obratu Gorje in obratu TOMAŽ GODEC. Priprava elementov je bila na obratu v Gorjah, stiskale so se pa v mizarski delavnici na obratu v Bohinju. Razvojna pot tega izdelka je bila razmeroma dolga zaradi izgradnje industrijske hale, zahtevnosti kvalitetnega izdelka ter pomanjkanja strojne opreme. Iz leta v leto pa so naraščale možnosti prodaje tega izdelka na domačem, predvsem pa na zunanjem trgu.

V letih 1960/61 je bilo vložnega mnogo truda v koncentracijo žagarske proizvodnje na območju tedanje občine Bohinj, kakor tudi v občinah Bled, Radovljica in Jesenice. Tako je takratni OLO Kranj s svojim programom razvoja finalne proizvodnje predvideval, da se razmerje finalna proizvodnja proti žagarstvu spremeni, in sicer na 65%—35% v korist finale. Rentabilnost manjših žagarskih obratov je bila v upadanju, zato je bilo potrebno skoncentrirati žagarsko proizvodnjo in povečevati finalno proizvodnjo, kar so narekovala tudi večje potrebe vključevanja v izvoz. Tako je bila v novem proizvodnem obratu leta 1961 že izdelana količina 2500 m³ opažnih plošč za izvoz.

Mehanizirano lesno skladišče, zgrajeno leta 1974

Gradnja hale za proizvodnjo opažnih plošč

V letu 1962 je bila dograjena nova brusilnica, opremljena z večinoma novimi stroji. S tem so se pogoji brušenja znatno izboljšali.

Rekonstrukcija žage v Boh. Bistrici se je pričela leta 1964 s preurejanjem krlišča in končala v letu 1966 z rekonstrukcijo v žagalnici, z montažo dveh polnojarmenikov in s kapaciteto 30.000 m³ hlovdovine. K žagalnici je bila prigrajena tudi sortirnica za žagan les. Z mehanizacijo se je zmanjšal fizični napor delavcev in izboljšali so se ostali delovni pogoji, posebno na skladišču žaganega lesa. Z poznejšo namestitvijo dviznih vkladalnih miz pa se je fizično delo še bolj humaniziralo.

V teh letih smo izvažali opažne plošče v glavnem v Zahodno Nemčijo in delno tudi v Švico. Opažna plošča je postajala iz leta v leto zanimivejši proizvod za izvoz, tako da se je proizvodnja odvijala v treh izmenah. Nočne izmene so bile še posebno težke za delavke.

V naslednjih letih je mizarska delavnica postopoma opustila proizvodnjo garažnih vrat (krilnih) in nadaljevala s proizvodnjo dviznih garažnih vrat.

Vzdrževalni obrat v TO se je v letih 1960/1970 močno okrepil in razširil. Preimenoval se je v kovinski obrat, ki se je preusmeril v proizvodnjo transportnih naprav za potrebe lesne industrije. Zaradi rekonstrukcij, novogradenj in skrbi za boljše tehnološke postopke, opreme za varstvo pri delu je kovinski obrat s svojimi izdelki pripomogel k boljšemu gospodarjenju TO v okviru DO.

V letu 1968 je bil kupljen nov viličar z nosilnostjo 7 ton. Z nabavo viličarja se je popolnoma spremenil način transportiranja, kar je razbremenilo delavce pri transportu žaganega lesa z vagoneti. V naslednjih letih je bilo nabavljenih še več manjših viličarjev zaradi potreb proizvodnje in nadaljnje humanizacije dela.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Sklepi samoupravnih organov

Delavski svet DO (8. 6. 1983)

1. Na predlog odbora za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje je sprejel sklep o povišanju regresa.

2. Sklep o odločitvi glede obratovalnega časa v TO trgovina je podaljšal do 25. 6. 1983.

3. Na predlog razpisne komisije je imenoval Franca Bajta, ing. za direktorja DO LIP Bled.

4. Sprejel je samoupravna sporazuma: o internih stimulacijah v SOZD GLG in o združevanju sredstev za povečanje deviznega priliva v SOZD GLG.

5. Sprejel je tolmačenje 100. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v DO LIP Bled (dnevnicke za potovanja v inozemstvo).

6. Sprejel je tolmačenje oz. dopolnitev sam. sporazuma o razporejanju čistega dohodka in delitvi osebnih dohodkov. Sprejel je sklep, da v skladu z družbenim dogovorom Slovenije začasno, dodatno k 23. členu, obračunavamo povečanje osebnih dohodkov za razmerje izvoza v celotni prodaji. Sklep velja od 1. 5. 1983.

7. Obravnaval je reklamacije pri izvozu in soglašal z njimi.

8. Na predlog komisije za vrednotenje zahtevnosti dela je DS

— ugotovil sprejem ocen novosistemiziranih del in nalog, spremembe ocen zahtevnosti zaradi spremembe strukture ur in zaradi spremembe opisa nalog v TO Rečica — nove ocene veljajo od 1. 6. 1983 dalje;

— sprejel oceno dela izmenovodje v oddelku za vzdrževanje in investicije v TO Tomaž Godec — velja od 1. 5. 1983 dalje;

— na zборе delavcev v TO Mojstrana in DSSS je posredoval ocene del in nalog (nove in spremembe ocen);

— v javno obravnavo je dal spremembe ocen na podlagi sprememb opisov v TO Tomaž Godec, TO Rečica, TO Podnart in TO trgovina; ocene novosistemiziranih del in nalog v TO Tomaž Godec, TO Rečica, TO Podnart in DSSS.

9. Sprejel je predlog cene uslug za prevoze s kombijem, kamionetom oz. gasilskim avtom in velja od 1. 6. 1983 dalje.

10. Na osnovi sam. sporazuma o ugotavljanju deleža v skupnem dohodku za lesne ostanke je potrdil interni cenik za lesne ostanke za leto 1983.

Delavski svet TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (5. 5. 1983)

1. Na podlagi zaključene javne obravnave je sprejel predlog spremembe opisov nalog: vodenje protipožarnih in varnostnih nalog in protipožarne in varnostne naloge; sistemizacijo dela; gasilec ter spremembo naziva dela: čuvaj gasilec v gasilec čuvaj.

2. Sprejel je dogovor o programu SLO in DS v občini Radovljica in za podpis pooblastil Jakoba Repeta.

3. Potrdil je periodični obračun I—III z ugotovitvijo, da je delitev celotnega prihodka in dohodka v skladu s samoupravnimi akti in zakonskimi predpisi.

4. Na podlagi obravnave predloga za ukinitve proizvodnje iso-span oblikovnikov je sprejel sklep, da se proizvodnja iso-span zidakov postopno ustavi in ukine. Sprejel je še dodatne sklepe:

— iso-span je treba proizvajati še toliko časa, da zagotovimo gradbenim delovnim organizacijam izgotovitev začetih objektov in kompletiranje zalog

— delavcem iz obrata iso-span je treba zagotoviti delo s prerazporeditvijo v TO

— organizirati prodajo sekanc

— po ustavitvi odprodati preostale izdelke in reprodromateriale

— opremo ponuditi gradbenim organizacijam in ev. drugim interesentom

— v kolikor ne bo prišlo do prodaje, je treba opremo konzervirati in prostor uporabiti kot skladišče

— pripraviti je treba predlog za novo proizvodnjo v tem objektu

5. Potrdil je predlog spremembe sistemizacije del v OVI:

— ukinitve dela »tehnolog vzdrževanja« in

— sprememba ur in struktura nalog pri delu izmenovodje iz 2200 na 4400 ur z nalogama: vodenje izmene v vzdrževanju (3600 ur) in projektiranje strojnih naprav in obdelava detajlov konstrukcij (800 ur).

— število zaposlenih ostane nespremenjeno. Povečajo se samo ure pri nalogi vodenje izmene v vzdrževanju za 1000 in za prav toliko se zmanjšajo pri nalogi konstruiranje strojnih naprav in obdelava detajlov konstrukcije.

Sprememba strukture ur in nalog pri delu izmenovodje je v skladu z dejanskim stanjem in predvideno sistemizacijo del in omogoča racionalno organizacijo dela v OVI.

6. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval:

— predlog sprememb opisov delovnih nalog v obratu opaznih plošč in v obratu pohoštvo.

7. Na podlagi obravnave pritožbe Zdravka Kitiča glede varstva pravic je bil sprejet sklep, da se zahteva za varstvo pravic Zdravka Kitiča kot neutemeljena zavrne.

8. Sprejel je samoupravni sporazum o poslovnem tehničnem sodelovanju in proizvodni kooperaciji s Sorro Medvode in spremembe in dopolnitve SaS o temeljih plana SIS za železniški in luški promet SRS za področje železniškega prometa za obdobje 1981—1985.

9. Seznanjen je bil s sodbo Temeljnega sodišča v Kranju št. GP 46/81 z dne 2. 3. 1983 glede onesnaževanja vode.

10. Na podlagi obravnave predloga odškodninskega zahtevka Vere in Emila Rozmana, Kamnje 33 zaradi nesreče pri delu sta bila sprejeta sklepa:

— Veri Rozman se odobri izplačilo akontacije na njen odškodninski zahtevek v znesku 600.000 din

— v popolno pokritje zahtevkov Emila Rozmana se le-temu izplača znesek 60.000 din.

11. Obravnaval je obratovalni čas TO Trgovina in sprejel pobudo, da je nujno, da bi bila tudi naša trgovina zaradi zaostrenih pogojev odprta vsak dan v popoldanskem času in ob sobotah dopoldne.

12. Sprejel je sklep o odprodaji osnovnih sredstev: čelilnika — podmizne krožne žage, ventilatorja Ghezzi, stroja za obrezovanje (2).

13. Sprejel je sklep o nabavi istosmernega aparata za elektro varjenje za kovinski obrat.

14. Na osnovi družbenega dogovora o varstvu, urejanju in vzdrževanju spominskih obeležij in grobov iz NOV v KS Boh. Bistrica je DS sprejel sklep, da TO prevzame v svoj patronat centralni spomenik na Trgu svobode v Boh. Bistrici in spomenik pred domom Joža Ažmana v Boh. Bistrici.

15. Ugodno je rešil prošnji

— Planinske zveze Slovenije: Alojzu Arhu, načelniku postaje GRS Bohinja in vodniku lavinskega psa je odobril 3 dni izredno plačanega dopusta za sodelovanje na tečaju in preizkušnji za vodnike lavinskih psov

— Sankaške zveze Slovenije: Francu Pikonu, članu jugoslovanske olimpijske reprezentance v sankanju na umetnih progah je odobril 6 delovnih dni izredno plačanega dopusta za trening in tekmovanje v Oberhofu v NDR.

Delavski svet TO Tomaž Godec Boh. Bistrica (24. 5. 1983)

1. Potrdil je predlog komisije za ocenitev vrednosti osnovnih sredstev, predvidenih za prodajo.

2. Potrdil je predlog novih cen za žamanje odnosno sekanice (1.050 din/prm in 945 din/prm).

3. Ponovno je obravnaval vprašanje premaknitve delovnega časa. Predlog za premaknitev so posredovale družbeno-politične organizacije TO na podlagi nenehnih pobud zaposlenih.

V zvezi s tem in na podlagi sklepa koordinacijskega odbora OZS LIP Bled je bila o premaknitvi v TO izvedena anketa, katere rezultat je bil, da se je večina zaposlenih izrekla za premaknitev (93,58 % od anketiranih). Na podlagi teh rezultatov in zaključkov posveta predstavnikov DO in ustanov Bohinja ter predstavnikov DO Alpetour je DS sprejel sklep

— o premaknitvi delovnega časa: iz 7.00 na 6.00 uro in iz 15.00 na 14.00 uro. Sklep velja od 30. 5. 1983 dalje.

4. Na osnovi predloga projektivnega razvojnega biroja LIP Bled je sprejel sklep o razpisu natečaja za inovacije s področja izdelave opaznih plošč v TO Tomaž Godec.

Predmet inovacije je: Nov način sestavljanja srednjega sloja na format pred stiskanjem plošče. Rok oddaje prijav inventivnih predlogov je: 15. september 1983.

5. Ugodno je rešil prošnjo Janeza Urbanca, Nomenj 38 za odobritev opravljanja popoldanske obrti (sestavljanje drobnih kovinskih in plastičnih predmetov), s pogojem, da bo v primeru potrebe opravljal dela in naloge voznika viličarja tudi v popoldanskem času ter dela prostih dneh.

6. Ugodno je rešil prošnjo Štefana Fujsa, Boh. Bistrica, Na Goričici 6, za izdajo soglasja za opravljanje postranskega poklica — zidarja.

7. Iztoku Ličarju je odobril izredni plačani dopust za udeležbo v II. izmeni zvezne MDA SUHA KRAJINA 83, ki bo trajala od 3. 7. 1983 od 30. 7. 1983.

8. Seznanjen je bil s sodbo sodišča združenega dela II. stopnje v Ljubljani glede zahtevka Milene Sodja, Boh. Bistrica, Mencingerjeva 10.

Delavski svet TO Mojstrana (6. 5. 1983)

1. Obravnaval je pritožbo Marte Macun, ki je vložila zahtevo za varstvo pravic v zvezi s sprejemom na dela in naloge obračunovalke v TO Mojstrana. DS je bil mnenja, da je odločitev odbora pravilna in zakonita, zato je potrdil sklep odbora za delovna razmerja, zahtevo za varstvo pravic Macunove pa je zavrnil kot neutemeljeno.

2. Vodjo priprave dela je zadolžil, da do naslednje seje preveri normativ za dolžinsko spajanje in zasteklitev ter ugotovi, če so dane pripombe utemeljene. O ugotovitvah poroča na naslednji seji.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Vlak Bratstva in enotnosti v Sloveniji

Po dveh letih, ko je Vlak bratstva in enotnosti prispel z našimi nekdanjimi pregnanci v pobratene in prijateljske občine v Srbiji, je 3. junija prispel letošnji Vlak bratstva in enotnosti z nekdanjimi gostitelji iz Srbije v Slovenijo. Tudi v našo občino je prišlo 41 gostov iz Srbije, ki so jih sprejeli medse nekdanji pregnanci. Razen iz Brusa, so prišli še iz Vrnjačke Banje, Valjeva, Smederevske Palanke in Beograda. Z njimi je prispela tudi občinska delegacija iz Brusa in učenka srednje šole, ki je dobila za svoj spis o vlaku nagradno potovanje v Slovenijo.

Srbske prijatelje so gostitelji prisrčno sprejeli že ob prihodu vlaka 3. junija na leški železniški postaji, kjer so jim pripravili priložnostni kulturni program. V soboto, 4. junija so gostje s svojimi gostitelji obiskali razne znamenitosti v občini Radovljica, v nedeljo 5. junija pa je koordinacijski odbor za sprejem vlaka organiziral skupni izlet za vse goste in gostitelje v Postojno in Ljubljano. Tudi ob slovesu v ponedeljek 6. junija popoldne je bilo na postaji v Lescah slovesno, tudi tokrat so se gostitelji prisrčno poslovili od srbskih prijateljev in si obljubili, da se spet srečajo, če ne prej, pa čez dve leti z vlakom v Srbiji.

OBISK KITAJSKÉ PARTIJSKE DELEGACIJE

Med dvodnevni bivanjem v naši republici so 13. maja prispeli v radovljiško občino člani kitajske partijske delegacije na čelu z generalnim sekretarjem KP Kitajske. Visoki gostje so si med obiskom ogledali z velikim zanimanjem republiški center za obrambno usposabljanje in farmo krav molznic KŽK Kranj v Poljčah. Veliko zanimanja pa so pokazali tudi ob obisku usmerjene kmetije zasebnega kmeta Antona Brdajsa v Dvorski vasi.

MEDNARODNO SREČANJE PISATELJEV NA BLEDU

V Park hotelu na Bledu je bilo od 17. do 20. maja zdaj že tradicionalno 16. mednarodno srečanje pisateljev, ki ga organizira slovenski PEN klub. Na blejskem pisateljskem srečanju je bilo tokrat 60 književnikov iz 16 držav sveta. Osrednja literarna tema je bila posvečena umetniški resnici in dejanskemu stanju v literaturi. Ugledni gostje so si med bivanjem na Bledu ogledali tudi kulturne in druge znamenitosti Gorenjske.

Mednarodni sejem LIGNA 83 v Hannoveru

Letošnji mednarodni sejem LIGNA 83 se je odvijal v času najtežje in najdaljše gospodarske krize po vojni. Recesija lesarstva se je odrazila tudi na sejmu, in sicer v 5 % zmanjšanju učinkovite površine, ki je kljub temu znašala 79 ha. Vendar pa nekateri znaki že kažejo na oživiljanje gospodarstva oziroma industrije lesno predelovalnih strojev in naprav. Tako se je zbralo v Hannoveru kar 930 razstavljalcev iz 25 dežel, okrog 70.000 obiskovalcev, od tega približno 40 % iz okrog 100 držav zunaj ZRN in okrog 400 časnikarjev iz vsega sveta. Značilen je tudi podatek, ki ga navaja posebna številka lista Holz-Zentralblatt, da 93 % razstavljalcev predstavlja tehnične novitete ali izboljšave.

Sam ogled sejma je trajal dva dneva, kar je očitno premalo za kolikor toliko korekten pregled tako obsežne in pestre razstave, še posebej, ker smo imeli tudi konkretne zadolžitve pri posameznih razstavljalcih. Ob naših izvoznih zahtevah na ta način ne bi smeli izgubiti stika s svetovnimi dogajanjmi v lesno predelovalni industriji, ki prav v kriznih obdobjih dela največje premike. S pomočjo mikroprocesorskega krmiljenja se je pojavila visoko razvita tehnika in tehnologija, ki omogoča tako ceneno velikoserijsko proizvodnjo kot izdelavo večvrednih posameznih manjših serij. V zadnjih letih je bilo opaziti, da izdelki v velikih serijah niso več zanimivi za trg in prevladujejo izdelki iz manjših serij. Čimmanjša so serije, tem bolj fleksibilna mora biti proizvodnja. Hitro nastavljanje in prestavljanje strojne opreme in izboljšane krmilne tehnike, ki omogočajo rentabilno izdelavo tudi najmanjših serij in ob tem ne izključujejo proizvodnje velikih serij, so tako najbolj opazne karakteristike razstavljene strojne opreme.

Pojavili so se tudi stroji in naprave, ki po eni strani omogočajo hitrejše delo, po

drugi pa olajšujejo fizično delo ali pa ga celo eliminirajo in zagotavljajo večji izkoristek materialov. Tako je v primarni predelavi opazen napredek v transportnih sistemih in napravah, vse več je nakladalnih in razkladalnih naprav, strojev za letvičenje in razletvičenje, sortiranje in avtomatsko izrezovanje napak, čeljenje in robljenje. Videli smo nov način obdelave drobne hlodovine z večjim izkoristkom in sicer žaganje, rezkanje in lepljenje v večje mase lesa. Aktualno je tudi lepljenje desk v profile za okna in vrata. Vse več je tudi proizvajalcev opreme za predelavo, predvsem drobljenje in stiskanje kosovnih odpadkov, žaganja in lubja. V zvezi z energetsko krizo so se pojavili tudi razni ogrevalni sistemi na vse vrste lesnih odpadkov.

LIGNA Hannover je tako neizpodbitno največji in najboljše mednarodni sejem lesno predelovalnih strojev in naprav, ki ga med postavitvijo (letos od 11. do 17. maja) lahko imenujemo največja in najmodernejša lesno predelovalna tovarna na svetu. Seveda za to kuliso teče tih, zagrižen konkurenčni boj, ki ga vodijo na videz mirni lastniki firm, bijejo pa

ga njihovi utrujeni predstavniki. Zanimive so tudi hostese, za katere ima človek občutek, da na posameznih razstavnih prostorih delujejo kot predstavnice Rdečega križa, najbolj zavzeto in do kraja, bolj za gostitelje kot za goste. Seveda so tu še obiskovalci, ki se na svojih dolgih poteh srečajo na križišču, imenovanem LIGNA in predstavljajo nepopisno zanimivo gnečo. Kjer pa je gneča, tam so tudi krošnjariji in tako se lahko za vsakim vogalom znebiš tistih par mark za tistih nekaj požirkov piva, dokler kaže računica seveda. Sejem traja od 9h zjutraj do 6h zvečer in proti koncu človek dobi občutek, da mu sejem več jemlje kot daje. Prav osvežujoča je potem sprememba okolja in občutja, ko zapustiš zadržane velike zaprte prostore s hladnimi stroji in potnimi poslovnimi in se sprehodiš po razsvetljenih ulicah in v izložbi gledaš tisto, kar ponuja pokvarjeni zahod, ti pa ne moreš kupiti. Višek pa je gotovo večerja v kakšni italijanski ali kitajski restavraciji, kjer nekako pozabiš na tisto čudno sejmsko utrujenost in se pripraviš na spanje v vedno neudobni tuji postelji.

Kakorkoli, sejem LIGNA 83 v Hannoveru je pomembna svetovna prireditelja, za nas pa pomembna mednarodna delovna izkušnja, katerih nam pravzaprav toliko manjka. Prav zato je bil naš obisk tudi uspešen.

S. U.

Več dohodka radovljiškega gospodarstva

V letu 1982 je po podatkih Komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo pri občinski skupščini Radovljica gospodarstvo radovljiške občine doseglo 21.270.571.000 dinarjev celotnega prihodka. V primerjavi z letom 1981 je to kar 59 % več. Gospodarstvo je načrtovani obseg celotnega prihodka presegló za 7,5 %, vendar ne v vseh OD. Planiranega obsega celotnega prihodka namreč ni doseglo predvsem področje gostinstva in turizma, ki izkazuje 2 % zaostanek, kar je posledica slabše turistične sezone.

Lanskoletna izvozno-uvozna gibanja

Gospodarske delovne organizacije v radovljiški občini so lani izvozile na tuje tržišče skupaj za 54.741.000 dolarjev izdelkov, kar je za 3,5 % pod načrtovanimi programi. Uvozili pa so v delovnih organizacijah za skupaj 24.331.000 dolarjev repromateriala in surovin. To pa je kar za 13,6 % pod načrtovani. Kljub temu pa je količnik pokrivanja uvoza z izvozom v naši občini še vedno pozitiven in je lani znašal za industrijske delovne organizacije v občini 1,665.

Temeljna organizacija Tomaž Godec Boh. Bistrica na osnovi sklepa XI. zasedanja delavskega sveta od 24. 5. 1983 razpisuje

NATEČAJ

za inovacijo s področja izdelave opažnih plošč

1. **Predmet inovacije:** NOV NAČIN SESTAVLJANJA SREDNJEGA SLOJA NA FORMAT PRED STISKANJEM PLOŠČE

Pri obstoječem načinu dela je naslednji problem:

Čas sestavljanja je predolg. Delo stiskalnice je pri sedanjem načinu preveč odvisno od sestavljanja plošč pred stiskalnico. Tak način dela onemogoča stalno izpolnjevanje kapacitet stiskalnice, kar pa je najvažnejše pri proizvodnji opažnih plošč.

Pri obstoječem načinu dela so tudi neustrejni delovni pogoji (plin, vročina, umazanija, pri-pogibanje).

2. **Inovacijski predlog mora prinesiti boljšo rešitev ob naslednjih pogojih:**

a) konstrukcijski elementi in dimenzije se ne smejo spreminjati (glej priloženo skico) in morajo med seboj dobro nalegati

b) Predvideti nov način sestave srednjega sloja in sicer lahko v treh variantah:

— sestava komplet srednjega sloja skupaj s čelnimi in stranskimi letvami (skica 1)

— sestava samo srednjega sloja brez čelnih in stranskih letev, ki se montirajo posebej na drugi delovni mizi (skica 2)

— sestava samo srednjega sloja v takih mnogokratnikih, ki odgovarjajo za sestavo vseh širin srednjega sloja glede na dimenzije plošč (skica 3)

c) nov način sestavljanja srednjega sloja mora zagotoviti dnevno kapaciteto 3200 m² plošč

d) izkoriščanje žaganega lesa v srednji sloj mora pri sestavi ostati na obstoječem nivoju ali ne bistveno poslabšanje

e) upoštevati možnosti sestave samo na domači opremi

3. **Pravico do sodelovanja na natečaju imajo vsi delavci DO LIP Bled.**

Delavec svoj inventivni predlog prijavi na ta način, da izpolni obrazec »prijavnica inovatorja«, katerega predhodno dvigne pri izmenovodji in ga naslovi na Projektivni razvojni biro, LIP Bled in odda na pošto ali v tajništvo oziroma DSSS.

Višina odškodnine za prijavljeno inovacijo se bo izračunala po samoupravnem sporazumu o inventivni dejavnosti DO LIP Bled, ki velja od 1. 1. 1982, po 29. 37. 38. ali 39. členu.

4. **Rok oddaje prijav inventivnih predlogov je**

Sklepi samoupravnih organov

(Nadaljevanje s 3. strani)

Sprejel je normative za dodatke D-2 z opombo, da se po potrebi popravijo, če se bo med izvajanjem posameznih operacij pokazala potreba.

3. Razpravljal je o obratovalnem času TO trgovina. Mnenja je bil, da bi morala biti TO trgovina odprta vsak dan od 8. do 18. ure ali od 9. do 19. ure. Glede na poletni čas pa je menil, da bi bil primernejši drugi predlog — od 9. do 19. ure. V sobotah pa naj obratuje od 8. do 12. ure.

4. Avtoprevozniku Rudiju Pogačniku je odobril povišanje cene za prevoze (za pribl. 10 %). Vnaprej se ta cena primerja z drugimi avtoprevozniki in se po potrebi usklajuje.

5. Sprejel je sklep o nabavi čelilnika Bratstvo.

Delavski svet TO Mojstrana (26. 5. 1983)

1. Sprejel je spremembe samoupravnega sporazuma o temeljih plana SIS za železniški in luški promet SRS za obdobje 1981—1983.

2. Potrdil je normative za dvokrilna vrata KDS-2 ter za dela na žagi Belca s pripombo, da se preveri normativ za »embaliranje« dvokrilnih vhodnih vrat, prav tako pa se spremlja še vse ostale faze in v kolikor pride do odstopanj, se normativ popravi.

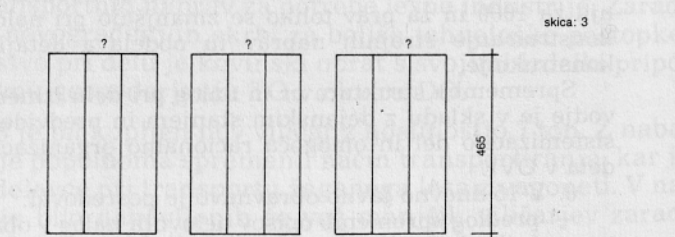
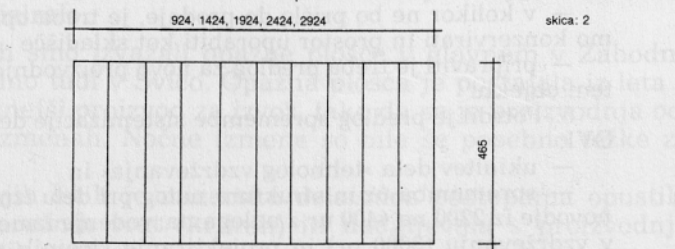
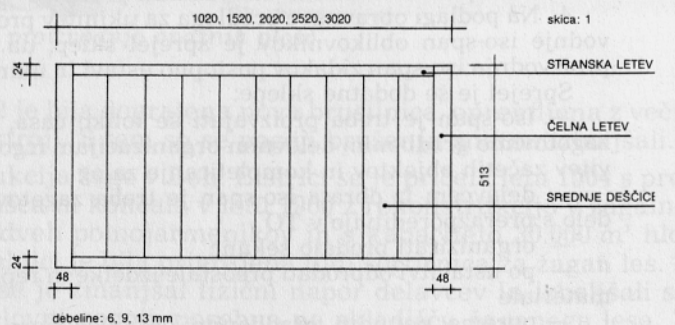
3. Potrdil je nabavo prikolice za črpalko v znesku 140.000 din.

Delavski svet DSSS (25. 5. 1983)

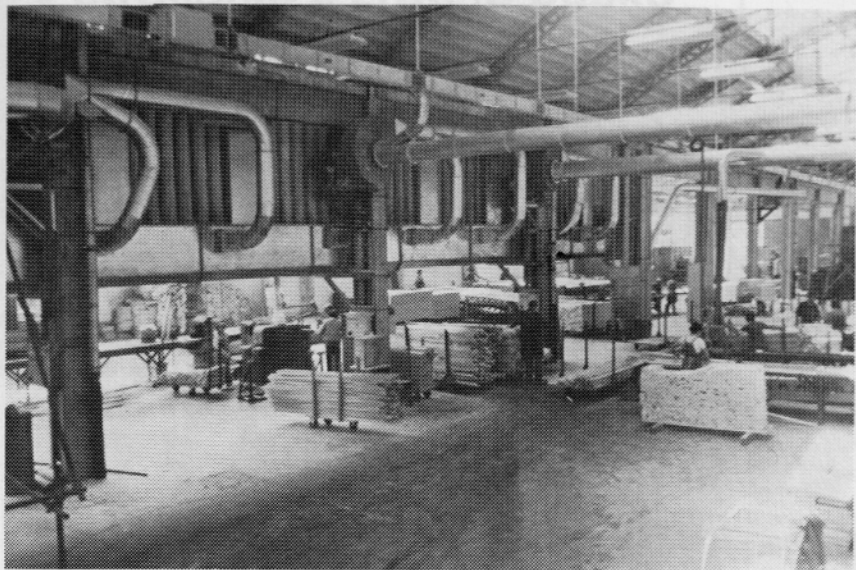
1. Sprejel je sklep o nabavi kombija 850 — kombiniranega vozila za prevoz tovora.

2. Sprejel je ugotovitveni sklep o sprejemu sistematizacije dela kontrolorja bolniške odsotnosti v DSSS s pripombo, da v razpisnih pogojih dodamo še »izpit za voznika B kategorije«.

3. Sprejel je sklep o popravku sklepa o spremembi delovnega časa, sprejetega 29. 10. 1982; črta se 4. točka, ki govori o premakljivem času.

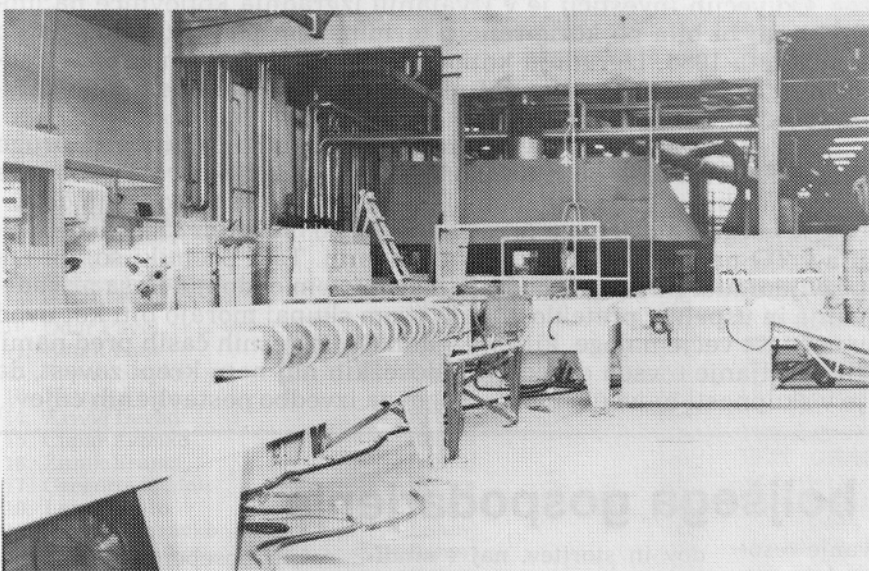

TOZD Tomaž Godec Boh. Bistrica — 35 let skupnega dela in razvoja

Iz proizvodnje opažnih plošč

Septembra 1971 smo pričeli s poizkusno proizvodnjo ISO-SPAN zidakov iz lesnih ostankov v novozgrajenem obratu. Proizvodnja tega izdelka je bila zanimiva in omogočena iz dveh razlogov: prvi razlog je bil zadostna količina lesnih ostankov, drugi razlog pa ugodni podatki tržne analize. Zgrajeno je bilo tudi asfaltirano skladišče za zidake ISO-SPAN s kapaciteto za cca 5200 m³ zidakov. Najprej smo izdelovali zidake širine 17,5 cm in 24 cm, kasneje pa še zidake širine 30 cm obložene s stiropor vložki zaradi boljše toplotne izolacije zidu.

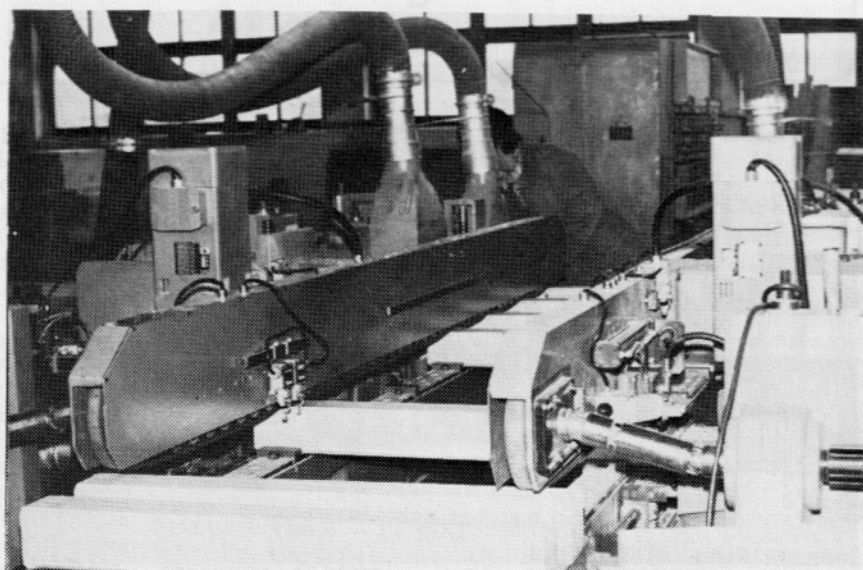
Linija končne obdelave opažnih plošč

Rast proizvodnje opažnih plošč je zahtevala nove kapacitete sušenja. Leta 1972 je pričela obratovati nova sušilnica za sušenje lesa s kapaciteto 80 m³ in v letu 1974 še druga z enako kapaciteto. V letu 1973/74 so bili zgrajeni novi proizvodni prostori za proizvodnjo opažnih plošč, izdelana pa je bila tudi nova tehnologija za to proizvodnjo. S tem, ko se je preselila proizvodnja opažnih plošč iz starih v nove prostore je bila povečana kapaciteta ter humanizacija dela, saj smo prešli na dvoizmensko delo. S tem se je ukinilo težko nočno delo. Vse to je omogočilo večjo proizvodnjo opažnih plošč in za primerjavo navajamo iz prvega leta proizvodnje 2500 m³ na 13.750 m³ v letu 1974.

Na starem krlišču žage v naši TO je po skupnem vlaganju GG Bled in LIP Bled pričelo leta 1974 obratovati novo moderno mehanizirano lesno skladišče. S tem se je teža dela v veliki meri prenesla iz gozda na to skladišče, kjer ta dela opravlja stroj (lupljenje hlodovine).

V zgornjem objektu je tekla proizvodnja lesne volne in lesnih vrvi, kasneje so prostori služili mizarški delavnici, nato lakirnici, danes pa je objekt preurejen v skladišče vnetljivih snovi

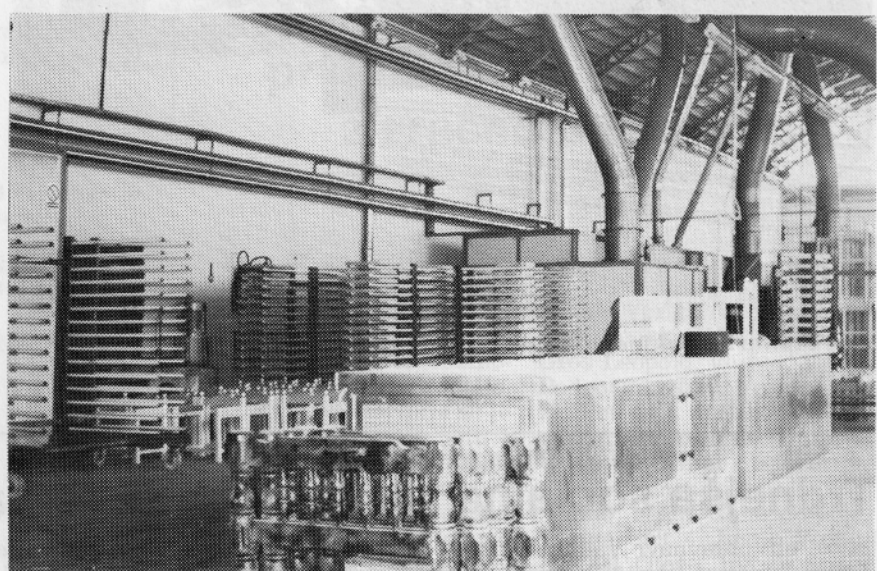

Izdelava podnožij v obratu pohištva

V tem letu je bila opravljena tudi rekonstrukcija kotlovnice in izgradnja kolektorja za tehnološko vročo vodo.

V letu 1975 je bil zgrajen aneks ob proizvodni hali opažnih plošč, kjer so prostori kot: vzdrževanje viličarjev, delavske sobe obrata opažnih plošč in pozneje krojilnice, sekirostroj, sanitarije, laboratorij, priprava lepila, prostori oddelka za pripravo proizvodnje in v letu 1982 je bil urejen še prostor nove brusilnice.

Da bi poključko in jelovško smreko še bolje ovrednotili, se je pričela v letu 1975 v starih prostorih opažnih plošč proizvodnja ma-

Pogled na lakirnico pohištva

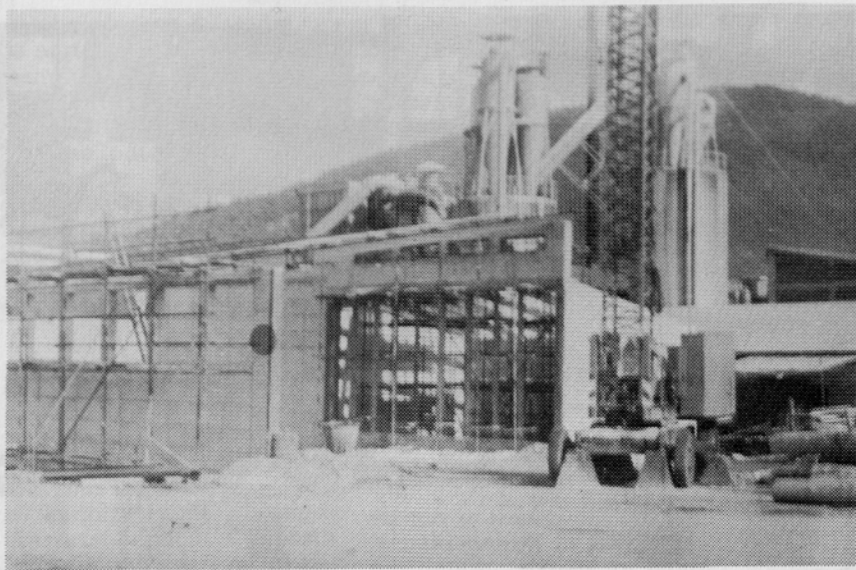
sivnega pohištva. Ustanovitev obrata pohištva je narekovala tudi vse težja prodaja opažnih plošč in prostor, ki je nastal s preselitvijo obrata opažnih plošč v nove proizvodne prostore. V obratu pohištvo smo pričeli izdelovati postelje, nočne omarice, omare, mize, klopi itd.

Vzporedno z razvojem obrata pohištvo je pričela obratovati tudi krojilnica, ki pripravlja decimiran les za potrebe pohištva. V tem času se je pričela tudi gradnja nove lakirnice, ker je bila proizvodnja v stari lakirnici otežkočena tako glede prostora kot varstva pri delu. Izdelki proizvodnje obrata pohištvo se prodajajo v izvoz po celnem svetu, kar zahteva dobro kvaliteto izdelkov kot dobro organizacijo dela.

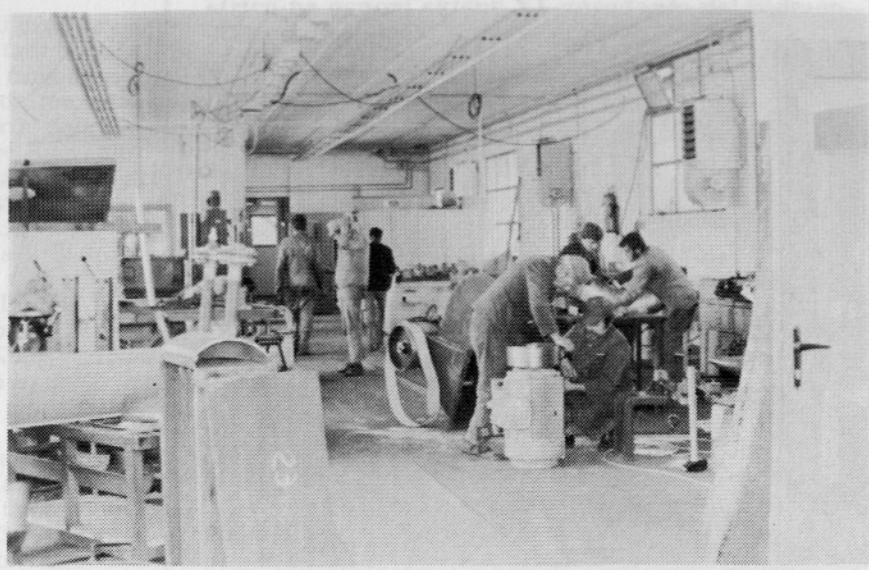
V obdobju zadnjih pet let je bilo zgrajeno večje število pomožnih proizvodnih prostorov pri vseh obratih, ki so bili zaradi omejenih finančnih sredstev v preteklosti pri osnovnih izgradnjah izpu-

Skladišče gotovih izdelkov — montaža regalov

Nova kotlovnica na lubje v izgradnji

Vzdrževalna delavnica

Prvi lupilni stroj (ki je prvi tudi v Jugoslaviji), izdelan v našem kovinskem obratu

ščeni. Na tem mestu ni mogoče vsega opisati, vsekakor pa je pomembna izgradnja skladišča gotovih izdelkov za potrebe skladiščenja in odpreme pohištva, sušilne komore za nadstrešnico, rekonstrukcija in zamenjava vzdrževalne ter mizarske delavnice, izgradnja skladišča lakov in ostalih vnetljivih tekočin ter izgradnja proizvodnih in pomožnih prizidkov pri skoraj vseh obratih itd.

Od rekonstrukcij je pomembna prva faza rekonstrukcije obrata opaznih plošč z vlaganjem v strojne in transportne naprave, s ciljem povečanja kapacitete in izboljšanja delovnih pogojev.

Od večjih investicij je v izvajanju izgradnja kotlovnice na lubje, ki naj bi bila po korigiranem terminskem planu zaključena do konca leta 1983. Izgradnja kotlovnice na lubje je pomembna predvsem iz razloga prihranka naftnih derivatov in varstva okolja zaradi dosedanjega odlaganja lubja.

Poleg izgradnje kotlovnice tečejo intenzivne priprave za drugo fazo rekonstrukcije opaznih plošč, rekonstrukcijo obrata primarne predelave in seveda vrsta manjših posegov na vseh področjih dela.

Iz vsega navedenega je razvidno, da so bili v teh 35 letih delovanja v TO napravljene veliki koraki naprej. Taki premiki so bili napravljene tudi na drugih področjih dela v tem obdobju; naša prizadevanja in uspehi v preteklosti nam vsem skupaj morajo biti kot uvod v nove, še večje naloge, ki stoje v današnjih resnih časih pred nami. Razmišljanje o vseh dosedanjih dosežkih naj nam krepki zavest, da je v skupnosti največja moč in pogoj za izvedbo postavljenih ciljev.

Trdnejša socialna varnost le na podlagi boljšega gospodarjenja

Že ob obravnavi zaključnih računov za leto 1982, potem pa tudi na 4. seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije se je jasno pokazalo, da za večino delavcev ni nobenega dvoma o tem, da sta od boljšega dela in smotrnejšega gospodarjenja z družbenimi sredstvi odvisna tudi njihov osebni standard in socialna varnost. Prav zaradi tega so se tako ob obravnavi zaključnih računov in na seji republiškega sveta ZSS, ki je obravnavala družbenoekonomski položaj delavcev in zagotavljanje njihove socialne varnosti, zelo določno izkristalizirale vse tiste slabosti, nedoslednosti in napake, ki boljšega dela in gospodarjenja ne spodbujajo. Naštetimo samo glavne: administrativni posegi, ki vplivajo na pogoje gospodarjenja, njihovo stalno spreminjanje — vse to ne samo da ne zagotavlja dolgoročnejših ekonomskih spodbud, ampak tudi objektivno potiska samoupravno odločanje delavcev v ozadje oziroma omejuje njihove pristojnosti. Skokovito naraščanje cen in inflacija pa odločilno vplivata na zmanjševanje realnih osebnih dohodkov, prav tako pa ne spodbujata dobrega gospodarjenja in poslovnosti in sta večkrat tudi objektivni razlog za izgube.

Razprave o osebnih dohodkih, ki so v sindikatu v zadnjem času večkrat v ospredju, so pokazale, podobno

pa tudi večina protestnih prekinitev dela, da so osebni dohodki tista kategorija, kjer se najbolj neposredno in v končni posledici kažejo vse slabosti in nepravilnosti. Ob opozorilu o večjem padcu realnih osebnih dohodkov od resolucijsko načrtovanega pa so vse bolj glasne zahteve, da je treba čim hitreje in dosledno dodelati in izpeljati nagrajevanje po delu in rezultatih dela.

V sindikatu ne moremo biti gluhi za kritike, češ da veljavna družbena merila (letne usmeritve) za rast sredstev za OD niso spodbujevalna, saj linearne rešitve prizadenejo predvsem delavce tistih ozdov, ki so v preteklosti ravnali gospodarno. Prav tako ni sprejemljivo, da delavci v nekaterih ozdih, ki v okviru normalnih delovnih obveznosti svoje delo uspešno opravljajo, dobijo za to delo nižji OD od zajamčenega.

Na 4. seji republiškega sveta ZSS so opozorili na slabosti in težave ter sprejeli usmeritve ZSS za gospodarjenje in zagotavljanje socialne varnosti delavcev. Stališča, priporočila in predlogi v teh usmeritvah so deloma namenjeni pristojnim republiškim in zveznim organom, ki predlagajo in sprejemajo ekonomske ukrepe, s katerimi moramo zagotoviti bolj usklajene in trdnejše pogoje gospodarjenja ter boljši družbenoekonomski položaj delavcev. Gre tako za spošto-

vanje in uresničevanje resolucije za letošnje leto na vseh ravneh in področjih in za program stabilizacije cen v letošnjem letu, ki je pogoj da bo republiški svet ZSS dal soglasje k posameznim upravičnim predlogom za podražitev. Zmanjševanje porabe, tako v občini, republiki in zvezi, je nujno. Zato tudi davčna politika ne more biti zgolj v funkciji zbiranja sredstev za financiranje proračunov družbenopolitičnih skupnosti. Republiški svet ZSS je odboru udeležencev dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1983 predlagal, naj na podlagi podatkov za prvo trimesečje prouči določila dogovora ter predlaga spremembe in dopolnitve, ki bodo spodbujale večjo proizvodnjo, produktivnost in izvoz.

Republiški svet je ugotovil, da sedanji način ugotavljanja višine z zakonom zajamčenega osebnega dohodka ne ustreza gibanjem življenjskih stroškov med letom, zato je predlagal spremembo zakona o zajamčenem osebnem dohodku.

Večji del stališč, opozoril, priporočil pa bo mogoče uveljaviti, če jih bodo zavestno zagovarjali na samoupravnih organih in se zanje borili vsaj sindikalni aktivisti. Še vedno so aktualna stališča iz lanskoletnega pisma republiškega sveta ZSS osnovnim organizacijam ZS. Kar zadeva zvišanje cen proizvo-

dov in storitev, naj v sindikalnih organizacijah stalno spremljajo pobude za podražitev v svojih ozdih. Vsako povišanje — naj vztrajajo sindikalne organizacije — morajo obravnavati samoupravni organi na podlagi razčlenbe produktivnosti in stroškov ter predloga za zmanjševanje stroškov. Osnovne organizacije naj podprejo le take podražitve, ki bodo dejansko prispevale k odpravi cenovnih nesorazmerij.

V organizacijah združenega dela, kjer veliko delavcev prejema nizke ali celo zajamčene OD, naj osnovne organizacije sindikata skupaj s samoupravnimi organi ocenijo pogoje za pridobivanje dohodka v celotnem ozdu. Prav tako velja, naj ocenijo razmere v tistih ozdih, s katerimi združujejo delo in sredstva. V ozdu, ki dosega normalne delovne rezultate, ne bi smel nihče prejemati nižjega OD od zajamčenega, zato morajo osnovne organizacije sproti spremljati uresničevanje določil zakona v svojih ozdih.

Kar pa zadeva naložbe, morajo osnovne organizacije od poslovnih organov zahtevati, da predložijo analize o upravičenosti in smotrnosti naložb, tako preteklih kot sedanjih, in na tej podlagi oceniti odgovornost predlagateljev. Naložbe so seveda samo del rezultatov gospodarjenja. Sprotno spremljanje vseh rezultatov po trime-

sečjih, posebej pa po devetih mesecih — saj so ti podlaga za pripravo plana za prihodnje leto, je nadaljnja naloga osnovnih organizacij ZS in njihovih konferenc ter koordinacijskih odborov.

Zaradi naraščajočih izgub je pomembno, da bodo sindikalne organizacije in organi delavce spodbujali k pravočasnemu ugotavljanju in odpravljanju motenj v gospodarjenju ter k dohodkovnemu povezovanju proizvodno in tehnološko odvisnih ozdov.

Hkrati s spodbujanjem za boljše delo pa čaka pri zagotavljanju socialne varnosti delavcev sindikat še nekaj nalog. Ustrezna organizacija in usposobljenost kadrovsko-socialnih služb v ozdih je nujen pogoj, da bi lahko redno spremljali socialno in materialno stanje delavcev in njihovih družin. Tudi sklad skupne porabe bo treba (čeprav ga ponekod niti oblikovati ne morejo) deliti kar najbolj diferencirano. Občasne oblike solidarnostne pomoči iz tega sklada pa naj bodo bolj izjema kot pravilo. V interesnih skupnostih pa bi veljalo preveriti merila in cenzuse — zaradi poenotenja vseh vrst družbenih pomoči. Poenotenje meril je namreč pogoj za uveljavitev skupne enotne evidence prejemnikov socialno-varstvenih pomoči.

M. K.

Informacije RS ZSS

Prvenstvo LIP Bled v streljanju z zračno puško in malem nogometu

V soboto, 21. 5. 1983, je svet za šport in rekreacijo organiziral prvenstvo LIP Bled v streljanju z zračno puško in prvenstvo LIP Bled v malem nogometu. Obe prvenstvi sta potekali v Bohinjski Bistrici, tehnično izvedbo tekmovanja pa je svet zaupal NK BOHINJ in pa strelski družini »FLORJAN MAJHEN« iz Bohinjske Bistrice. Tekmovanja v malem nogometu so se udeležile štiri ekipe, in sicer dve iz TO REČICA in dve iz TO TOMAŽ GODEC. Ostale TO in DSSS niso uspeli zbrati ekipe za mali nogomet. Tekmovanja v streljanju z zračno puško se je udeležilo 43 tekmovalcev in tekmovalk, potekalo pa je na avtomatskem strelišču v osnovni šoli Bohinjska Bistrica.

REZULTATI PRVENSTVA V STRELJANJU

	TO	krogov
Ženske		
1. Ristič Albina	Bohinj	144
2. Šefman Martina	DSSS	134
3. Benčina Irena	DSSS	129
4. Urankar Marija	DSSS	126
5. Gajser Tea	Rečica	95
6. Mencinger Cilka	Bohinj	84
7. Jeglič Silva	DSSS	70
8. Gaberšček Darinka	Rečica	59
9. Cundrič Marija	Rečica	56
10. Ambrožič Tončka	Rečica	36
11. Sinkovič Janja	Rečica	20

Moški nad 35 let

1. Ažman Stanko	Rečica	172
2. Črnko Jože	Bohinj	148
3. Fujs Stefan	Bohinj	139
4. Trojar Srečo	Bohinj	138
5. Vojvoda Lovro	Bohinj	116
6. Langus Janez	Bohinj	81

Moški do 35 let

1. Sodja Boris	Bohinj	160
2. Rutar Kvirin	Bohinj	143
3. Fujs Stefan	Bohinj	143
4. Stare Jože	Bohinj	135
5. Jenstrle Franc	Bohinj	134
6. Lisec Milan	Bohinj	134
7. Stare Branko	Bohinj	132
8. Gašperin Matjaž	Bohinj	132
9. Strgar Toni	Rečica	129
10. Odar Pavel	Bohinj	127
11. Ratek Ivan	Rečica	114
12. Zupan Slavko	Rečica	112
13. Kotnik Franc	Rečica	110
14. Krivič Devad	Rečica	109
15. Cupar Zvonko	Rečica	105
16. Žitnik Franci	Bohinj	103
17. Gregorovič Mato	Rečica	102
18. Legat Lovro	Rečica	96
19. Zalokar Zdravko	Bohinj	93
20. Stare Zdravko	Bohinj	78
21. Ambrožič Marjan	Rečica	72
22. Pikon Drago	Bohinj	69
23. Gaberšček Marjan	Rečica	36
24. Zalokar Drago	Rečica	34
25. Odar Niko	Bohinj	7
26. Horvat Anton	Rečica	6

EKIPNA UVRSTITEV ZA PREHODNI POKAL

1. TO »TOMAŽ GODEC«	961 krogov
2. TO REČICA	791 krogov

REZULTATI PRVENSTVA V MALEM NOGOMETU

TO »TOMAŽ GODEC« I : TO REČICA II	5:0 (3:0)
TO REČICA I : TO »TOMAŽ GODEC« II	4:0 (1:0)
TO REČICA I : TO REČICA II	2:1 (0:1)
TO »TOMAŽ GODEC« I : TO »TOMAŽ GODEC« II	7:1 (4:1)
TO »TOMAŽ GODEC« II : TO REČICA II	5:0 (3:0)
TO »TOMAŽ GODEC« I : TO REČICA I	6:1 (2:0)

LESTVICA:

1. TO »TOMAŽ GODEC« I	3 3 0 0	18: 2	6 točk (+16)
2. TO REČICA I	3 2 0 1	7: 7	4 točke (0)
3. TO »TOMAŽ GODEC« II	3 1 0 2	6:11	2 točki (-5)
4. TO REČICA II	3 0 0 3	1:12	0 točk (-11)

Najboljši strelca: FRANCI PIKON — 7 golov.

Najboljši golman: DARKO ROZMAN — 2 prejeta gola.

Dom na Vodiški planini vabi izletnike

Prvega maja so spet odprli za goste in druge obiskovalce Jelovice Partizanski dom Vodiška planina. Bržčas ni nobenega med nami, ki ne bi vedel za ta vabljivi dom sredi jelovških gozdov, z izredno lepo lego in izhodišči za sprehode in izlete. Dom upravlja upravni odbor pri občinskem odboru ZZB NOV Radovljica.

Tudi letos vabi dom svoje goste na počitnikovanje, zlasti tiste, ki jim ne ugaja morje, pač pa svež gorski in gozdni zrak. O domači pre-

hrani seveda ni treba zgubljati besed.

Cene penziona so kljub vsesplošnim dražitvam še vedno dokaj zmerne. Za člane ZZB NOV in njihove ožje svojce je cena oskrbnega dne od 460 do 520 din, za njihove otroke od 340 do 400 din. Za druge goste pa je oskrbni dan od 540 do 580 din, za otroke pa od 400 do 440 din. Dobrodošle bodo tudi izletniške skupine vse tja do 15. oktobra, ko bodo dom zaprli.

3. letne športne igre SOZD GLG Bled

V soboto, 28. 5. 1983 so bila tekmovanja v sklopu tretjih športnih iger SOZD GLG Bled. Organizator tekmovanja je bila DO GG Bled, katera je na športnih terenih na Bledu odlično organizirala tekmovanja v malem nogometu, kegljanju za ženske in moške, namiznem tenisu za moške in ženske, streljanju za ženske in moške, balinanju in šahu. Naši tekmovalci in tekmovalke so se udeležili vseh panog razen tekmovanja v balinanju, za katerega nismo mogli zagotoviti tekmovalcev. Tekmovalce in tekmovalke smo izbrali na podlagi izbirnih tekem ali pa na podlagi lanskoletnih rezultatov, nekateri najboljši pa niso mogli nastopiti zaradi delovnih obveznosti v temeljnih organizacijah. Vse tekmovalce in tekmovalke pa je treba pohvaliti za borbenost in požrtvovalnost, ki so ju pokazali na tekmovanju. Na tekmovanju je nastopilo 248 tekmovalcev in tekmovalk iz osmih delovnih organizacij SOZD GLG Bled.

REZULTATI:

BALINANJE

Tekmovalci so bili razdeljeni v dve tekmovalni skupini

1. skupina	
GRADIS : ALPLES	13:7
ALPLES : GRADIS	6:13

2. skupina	
JELOVICA : GG BLED	13:3
ZLIT : JELOVICA	13:7
GG BLED : ZLIT	10:13

FINALE:

ZLIT : GRADIS	13:8
ZLIT : GRADIS	13:8
GG BLED : JELOVICA	13:7

VRSTNI RED

- ZLIT
- GRADIS
- GG BLED
- JELOVICA
- ALPLES

KEGLJANJE MOŠKI kegljev

1. JELOVICA	1134
2. ALPLES	1109
3. AERO	1094
4. GG BLED	1018
5. LIP BLED	1008
6. GG KRANJ	989
7. ZLIT	963

KEGLJANJE ŽENSKE kegljev

1. LIP BLED	591
2. JELOVICA	572
3. ALPLES	570
4. GG KRANJ	493
5. GG BLED	478
6. ZLIT	473

MALI NOGOMET

Predtekmovanje:	
JELOVICA : GRADIS	2:1
(po izvajanju kazenskih strelav)	
AERO : GG BLED	3:1
LIP : GG KRANJ	2:1
ALPLES : ZLIT	1:2

Polfinale:	
JELOVICA : LIP BLED	0:1
(po izvajanju kazenskih strelav)	
AERO : ZLIT	5:0

FINALE:	
LIP BLED : AERO	1:3

- #### VRSTNI RED
- AERO
 - LIP BLED
 - ZLIT
 - JELOVICA
 - GG BLED
 - GG KRANJ
 - ALPLES
 - GRADIS

V ekipi LIP je treba posebno pohvaliti golmana Marjana GA-

BERŠČKA, saj je prav on popeljal ekipo v finale z odličnimi obrambami v igri in pa z branjenjem kazenskih strelav.

NAMIZNI TENIS — MOŠKI

GG BLED : ALPLES	5:1
LIP BLED : JELOVICA	0:5
ALPLES : JELOVICA	0:5
GG BLED : LIP BLED	5:1
LIP BLED : ALPLES	5:3
JELOVICA : GG BLED	5:1

- JELOVICA
- GG BLED
- LIP BLED
- ALPLES

NAMIZNI TENIS — ŽENSKE

ALPLES : LIP BLED	1:5
JELOVICA : ALPLES	5:2
LIP BLED : JELOVICA	5:0

- LIP BLED
- JELOVICA
- ALPLES

STRELJANJE — MOŠKI

1. GRADIS	785 krogov
2. LIP BLED	749 krogov
3. JELOVICA	748 krogov
4. GG Bled	652 krogov

5. ALPLES	640 krogov
6. GG Kranj	534 krogov

STRELJANJE — ŽENSKE

1. GRADIS	436 krogov
2. LIP BLED	395 krogov
3. ALPLES	394 krogov
(prednost zadnje serije)	
4. JELOVICA	394 krogov
5. GG Bled	297 krogov
6. GG Kranj	184 krogov

ŠAH

1. JELOVICA	13.5 točk
2. GG BLED	8 točk
3. LIP BLED	7 točk
4. ALPLES	6 točk
5. GG KRANJ	5.5 točk

RAZVRSTITEV EKIP V VSEH PANOGAH

1. JELOVICA	37 točk
2. LIP BLED	34 točk
3. GG BLED	23.5 točk
4. ALPLES	23.5 točk
5. GRADIS	18.5 točk
6. ZLIT TRŽIČ	13 točk
7. AERO MEDVODE	13 točk
8. GG KRANJ	10.5 točk

Žitnik Franci

Občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško

Tekmovanje je bilo v soboto in nedeljo, 28. in 29. 5. 1983, v organizaciji ZTKO Radovljica in OSZS Radovljica in tehnični izvedbi Strelske družine Mošnje. Naši tekmovalci in tekmovalke so nastopili v nedeljo, 29. 5. 1983. Tekmovanja se je udeležilo 7 tekmovalcev in 4 tekmovalke. Kljub manjši udeležbi kot je bila prejšnja leta pa uspehi niso izostali. Eno prvo mesto, eno drugo mesto in eno tretje mesto v ženski konkurenci in pa dve peti mesti v moški konkurenci ter skupna uvrstitev LIP Bled na tretje mesto ni slabo za tako malo številno udeležbo. Tekmovalci so bili iz TO TOMAŽ GODEC in DSSS, ostale TO pa niso bile zastopane.

REZULTATI: Ženske nad

40 let: 1. Ristič Albina, LIP Bled, 151 krogov; 2. Podlipec Amalija, Elan, 148; 3. Jesenšek Vera, Elan, 142; 4. Mrak Angelca, Elan, 132; 5. Zima Anica, GP Bohinj, 126; 6. Gričar Majda, Veriga, 124; 7. Gatej Romana, Veriga, 112; 8. Gantar Ana, Vezenine, 103; 9. Čilič Marija, OŠ Gorje, 86; 10. Justin Marija, OŠ Gorje, 57; 11. Ambrožič Pavla, Vezenine, 44; **Ženske do 40 let:** 1. Bilič Zdenka, ŽITO Triglav, 146; 2. Benčina Irena, LIP BLED, 142; 3. Urankar Marija, LIP BLED, 142 (prednost zadnje serije); 4. Pogačnik Renata, ŽITO TRIGLAV, 139; 5. Bohinjc Vlasta, ISKRA Lipnica, 135; 6. Lavrič Marija, Elan, 131; 7. Šefman Martina, LIP Bled, 130; 8. Odar Marta, FILBO, 126; 9. Goričan Cvetka, KT Podnart, 124; 10. Sodja Anica, ALPETOUR, 120; **Moški nad**

40 let: 1. Lotrič Franc, Veriga, 178; 2. Pristavec Alojz,

ELAN, 174; 3. Biček Jože, Obrt. zdr., 172; 4. Knaflič Anton, Veriga, 166; 5. Črnko Jože, LIP Bled, 163; 6. Lunar Franc, Veriga, 159; 7. Rusešnjak Feliks, SUKNO, 157; 8. Gros Leopold, Veriga, 156; 9. Podgornik Niko, Veriga, 155; 10. Potočnik Justin, OŠ Lipnica, 150; **Moški do 40 let:** 1. Urbančič Anton, Špecerija, 174; 2. Žižmond Zdravko, Vezenine, 172; 3. Kolarič Peter, Veriga, 169; 4. Justin Vinko, ISKRA Otoče, 168; 5. Sodja Boris, LIP Bled, 163; 6. Vidic Vojko, ISKRA Otoče, 163 (prednost zadnje serije); 7. Bukovec Stefan, Merkur, 162; 8. Korošec Jože, PTT Radovljica, 162 (prednost zadnje serije); 9. Princ Franc, ISKRA Otoče, 161; 10. Praprotnik Filip, Elan, 160; **Ekipno ženske:** 1. LIP BLED, 435; 2. ELAN, 422; 3. TRIGLAV LESCE, 393; 4. GP BOHINJ, 354; 5. VERIGA, 346; 6. ISKRA LIPNICA, 339; 7. FILBO, 323; 8. VEZENINE, 319; 9. OŠ GORJE, 285; 10. ISKRA OTOČE, 232; **EKIPNO MOŠKI:** 1. VERIGA, 828; 2. ISKRA OTOČE, 778; 3. ELAN, 766; 4. PTT RADOVLJICA, 751; 5. FILBO, 730; 6. LIP BLED, 722; 7. SUKNO, 720; 8. VEZENINE, 719; 9. GP BOHINJ, 687; 10. KNJIGOVEZNICA, 643; 11. TRIGLAV LESCE, 559; 12. ISKRA LIPNICA, 488; 13. OŠ GORJE, 382; **EKIPNO MOŠKI IN ŽENSKE:** 1. VERIGA, 149 točk; 2. ELAN, 148; 3. LIP BLED, 128; 4. ISKRA OTOČE, 82; 5. VEZENINE, 68; 6. TRIGLAV LESCE, 63; 7. FILBO, 53; 8. GP BOHINJ, 47; 9. PTT RAD., 43; 10. ISKRA LIPNICA, 29.

Žitnik Franci

ŠPORT

Dom v Seči je pripravljen za letovanje

Za dokončno odstranitev »umazanije« za zidarji je bilo treba tudi na kolena

Ivanka preizkuša varnost stopnic

Po sklepu odbora za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje je bila OOS TO Tomaž Godec Bohinjska Bistrica zadolžena, da v mesecu maju organizira očiščevalno akcijo v našem počitniškem domu v Seči pri Portorožu. Na to akcijo smo se pripravljali že v začetku meseca maja, v tako kratkem času pa nam iz raznih vzrokov te ni uspelo izpolniti. Prva možnost se je pokazala tretjo soboto v maju. Tega dne smo uspeli izpeljati zadolžitev.

Zaradi potrebe proizvodnje opaznih plošč je ta obrat tudi to soboto delal v dveh izmenah, zato nismo mogli dobiti dovolj delovne sile v Bohinju. Da ne bi bila zaradi akcije okrnjena proizvodnja, smo zaprosili za pomoč OOS TO Rečica. Slišali smo, da bo dela veliko in potrebovali smo več delovne sile.

Predsednik OOS TO Rečica tov. Kristan je našo prošnjo resno sprejel in zbral prostovoljce. Tudi sam se je akcije udeležil. Vendar pa je treba pripomniti, da udeležencem iz Rečice vodstvo TO ni moglo zagotoviti prevoza, tako smo morali iskati pomoč v DSSS. Bohinjci si bomo zapomnili sodelovanje organizacij sindikata pri delu, pa tudi prevozne usluge.

Na potovanje smo se odpravili v petek, 20. 5. 1983 že popoldan. Zbrali smo se pred upravno stavbo na Bledu, da smo skupaj krenili proti Portorožu. Med potjo smo si nabirali dobre volje, katero smo pripeljali na cilj. Oba delovna dneva smo bili dobre volje, pa čeprav smo imeli veliko dela. S »korajžo« smo se vsakega lotili.

Ob prihodu v počitniški dom so nam pridne ženske roke pripravile postelje in tako smo začeli bivanje. Kuharica Metka je medtem že pripravila hrano za lačne želodce.

Čeprav smo bili iz raznih TO, smo se razumeli kot bratje, kot ptice iz enega gnezda.

Kmalu smo se odpravili k počitku, saj nas je naslednji dan čakalo dosti dela.

V soboto zjutraj smo že v zgodnjih jutranjih urah pri-

Moški smo imeli več kondicije, zato je bilo dovoljeno nežnemu spolu, da si je oddahnil

Krepki fantje iz Rečice so vse jogije pošteno »pretepli«

jeli vsak za svoje delo. Električar Alojz Strgar je prevzel svoje delo. Lapajne Franc je usposobljen tudi za popravilo plinskih štedilnikov. V domu je bil štedilnik precej dotrajan in je sedaj usposobljen za kuhanje. Murovec je uredil vodovodne stvari. Metka pa je stalno skrbela, da ne bi kdo omagal. Ostali pa smo se lotili očiščevanja ter se postavili umazaniji po robu. Tudi mizarska dela niso stala ob strani. Marsikaj je bilo treba popraviti. To delo je opravljal Janez Sodja. Ko so bila ta dela zaključena, so se ti delavci priključili čiščenju.

Montirali smo tudi karniso pri telefonski govornici, kjer je prostor za prenočitev prehodnih gostov v največji gneči.

V nedeljo zjutraj smo uredili vsak svoj prostor, v jedilnici smo pomili steklene stene. Kosili smo v čistem domu in se odpravili nazaj. Neurejen je ostal odtok v kopalnici na tržiški strani, katerega v tako kratkem času nismo uspeli urediti. Še bolj žalostno je zapiranje oken, ker je okovje zastarelo in dotrajano, da je že veliko zabutih z žebli. Tudi za takšna dela bi morali poskrbeti.

Še enkrat bi se zahvalili vsem udeležencem očiščevalne akcije, med katerimi sta bili tudi naši upokojenki Ivanka Teraž in Marija Urbanc. V tej akciji sta dobro sodelovali OOS TO Rečica in OOS TO Tomaž Godec. V prihodnosti bi morale sodelovati pri taki akciji še druge OOS.

Stare

Takole je Marica s pleskarsko lopatico pela podoknico Minki, ki je čistila zgornji prostor

Ko je Alojz električna dela opravil, se je kljub veliki postavi sklonil do umazanih ploščic

»Napad« na steklene stene jedilnice

Branka je očistila zadnjo kopalnico

Končno vsi zbrani — pred povratkom domov

Radioamaterska dejavnost

Radio-klub »Pokljuka« iz Gorij praznuje letos desetletnico samostojnega delovanja. Jubilej bodo gorjanski radio-amaterji proslavili predvsem z delom.

Po nekajletnem premoru je v zadnjih dveh letih doživela ta družbeno koristna dejavnost v Gorjah pravi razcvet, saj je med mladimi zelo veliko zanimanje.

V radio-klubu najuspešneje deluje sprejemno-oddajna sekcija. Šteje 20 članov z izpiti za delo na radijski postaji. Prav v zadnjem letu se je usposobilo 10 mladih operaterjev. Še 5 članov pa se intenzivno pripravlja na izpit iz sprejemanja in oddajanja telegrafije.

Zelo uspešno deluje tudi sekcija za radio-goniometriiranje (lov na lisico). Žal pa nikakor ne more zaživeti konstruktorska dejavnost. Vzrok zato je pomanjkanje materiala, katerega se v naših trgovinah ne dobi.

Nasploh se radioklub ne more pohvaliti z zadovoljivo opremljenostjo. Najbolj pereč problem je kratkovalovna sprejemno-oddajna postaja. Sedanja postaja je stara več kot 15 let in je močno zastarela ter praktično neuporabna. Normalno opremljeni radio-klubi lahko brez težav vzpostavijo zveze s katerimikoli koticom na Zemlji, Gorjanci pa tega zaenkrat žal ne morejo. Prav zato je glavna naloga vodstva radio-kluba nabava nove KV postaje. Te naprave so zelo drage, poleg tega pa jih je v sedanjih razmerah pri nas zelo težko dobiti.

Radio-amaterji zato pričakujejo pomoč pri nabavi nove postaje predvsem od sveta za ljudsko obrambo in SLO občine Radovljica in od združenega dela.

To pomoč bi si gorjanski radio-amaterji nedvomno zaslužili s svojo aktivnostjo. Kljub slabi opremljenosti so v petih mesecih letos vzpostavili kar 800 zvez z domačimi in tujimi postajami. Ponosni so na nov UKW antenski sistem. Ta je sestavljen iz štirih anten. Sistem je bil zgrajen v radio-klubu z mini-

malnimi stroški. Nove antene so pokazale odlične lastnosti na majskem tekmovanju »Mini contest«. Do jeseni bo ta sistem ostal prenosnega značaja.

Gorjanski radioamaterji upajo, da bo kmalu lahko šel v eter pozivni znak YU 3 DZG iz nove KV sprejemno-oddajne postaje.

11. memorial »Zvoneta Koflerja«

V nedeljo, 1. maja 1983 je bil v Vratih na plazu slalom za memorial Zvoneta Koflerja.

Minilo je že 12 let, odkar smo izgubili vrhunškega alpinista, ki je posegel v sam svetovni vrh. Zvone ni bil samo vrhunski alpinist, bil je tudi odličen smučar in gorski reševalec ter dober tovariš. Bil je član alpinistične odprave v Hindukušu, kjer je bil zmagovalec ISTOR O NAILA. Usoda pa je hotela, da se ni več vrnil med nas.

Tako vsako leto GRS Dobje-Mojstrana organizira smučarsko tekmovanje v spomin na človeka, ki se je predal goram. To tekmovanje pa je samo delček tistega, ki nas bo vsako leto vezalo in spominjalo na ime Zvoneta Koflerja. **Noč**

RA, 49,31; 7. ROBIČ ALEŠ, GRS KRANJSKA GORA, 49,98; 8. SMODIŠ MIRO, GRS MOJSTRANA, 50,28; 9. SAJOVIČ IZTOK, GRS ŠKOFJA LOKA, 51,07; 10. TERAŽ FRANCI, GRS MOJSTRANA, 52,13; 11. GALAUTZ HUBERT, BRD VILACH, 52,13; 12. KOFLER IZIDOR, GRS MOJSTRANA, 52,34; 13. BREŽAN JERNEJ, GRS MOJSTRANA, 52,55; 14. BRASCH ALFRED, BRD VILACH, 53,63; 15. TRANINGER HANS, BRD VILACH, 54,25; 16. PRETNAR FRANCI, GRS RADOVLJICA, 54,63; 17. BENKOVIČ JANEZ, GRS KAMNIK, 55,80; 18. ILER BRANE, GRS ŠKOFJA LOKA, 56,96; 19. MERTELJ JANEZ, GRS KRANJSKA GORA, 58,65; 20. GOLMAJER FRANCI, GRS RADOVLJICA, 59,64; 21. WEITHAVSER TOMO, GRS RADOVLJICA, 59,68; 22. RAZDRIH FRANCI, GRS ŠKOFJA LOKA, 1,01,64; 23. GLADEK MILAN, GRS KAMNIK, 1,02,57.

ČLANI DO 35 LET

1. MARTINJAK JOŽE, GRS MOJSTRANA, 46,91; 2. URBAS TONE, GRS MOJSTRANA, 47,02; 3. RABIČ FRANCI, GRS MOJSTRANA, 47,58; 4. MANFRED MARJAN, GRS LJUBLJANA, 48,35; 5. RAVHEKAR MATJAŽ, GRS KRANJSKA GORA, 48,63; 6. KOLENC ANDREJ, GRS KRANJSKA GO-

ČLANI NAD 35 LET

1. BROJAN JANEZ, GRS MOJSTRANA, 47,00; 2. JAMNIK TOMAŽ, GRS KRANJ, 50,88; 3. MLEKUŽ KLAVDIJ, GRS MOJSTRANA, 50,99; 4. STERNIG HEINZ, BRD VILACH, 53,21; 5. BUČAR VOJKO, GRS LJUBLJANA, 54,03; 6. KUNSTELJ JANEZ, GRS KRANJSKA GORA, 54,47; 7. KORENJAK ZVONE, GRS ŠKOFJA LOKA, 55,50; 8. ČUFAR MARTIN, GRS MOJSTRANA, 55,81; 9. JAVORSKI ALOJZ, GRS JESENICE, 56,02; 10. LACENER WALTER, BRD VILACH, 56,53; 11. RAUTER ARMIN, BRD VILACH, 56,78; 12. AŽMAN JANKO, GRS MOJSTRANA, 57,31; 13. GLAWISCHNIG HANNES, BRD VILACH, 58,30.

EKIPNI REZULTATI

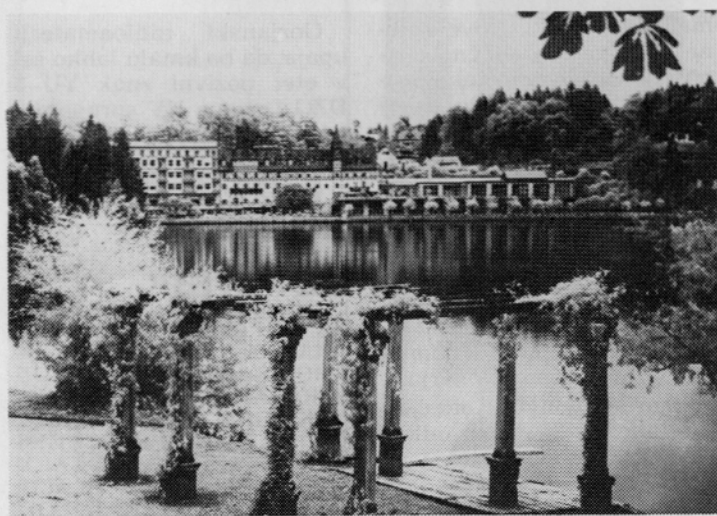
1. GRS Mojstrana I (Martinjak, Urbas, Rabič) — 2.21,31; 2. GRS Kr. gora I (Ravhekar, Kolenec, Robič) — 2.27,92; 3. GRS Mojstr. II (Brojan, Smodiš, Mlekuž) — 2.29,23; 4. GRS Mojstr. III — 2.37,02; 5. BRD Villach I — 2.28,97; 6. GRS Škofja Loka — 2.43,53; 7.—14. ostale ekipe

Ni treba posebej poudariti, kako nam je potreben izvoz. Tega pa bomo dosegli le z večjo prizadevnostjo in doslednim izpolnjevanjem planskih nalog.

Skladiščnik Jože Košir v Mojstrani odpremlja stolice TIP-TAP za izvoz

Bled na dražbi

Želja po hitrejšem razvoju blejskega turizma, ki se je vedno bolj uveljavljala po prvi vojni, se je začela uresničevati šele v letih od 1929 do 1931. Mesto Bled je tedaj doživljalo svojo tretjo renesanso. Ta pa ni ostala brez posledic za same pobudnike, za nosilce modernizacije blejskega turizma.

Marija in Ivan Kenda — gospodarja Bleda in inicijatorja široko zasnovane modernizacije sta ostala pri svojem premoženju brez strehe nad glavo. Kako je prišlo do njenega propada ter družinske tragedije?

Zamislila sta si dosti drzen program preosnove Bleda kot letovišča, da bi Bled dobil vse to, kar mu je takrat še manjkalo. In tega ni bilo malo. Za vse, kar sta si zamislila, zagotovo nista imela denarja. Imela pa sta močno »zaledje«, saj je bilo njihovo jezero, grad in več kot pol jezerske obale. Zato sta bila hrabra in z vso vnemo začela prenavljati Bled.

Zanimivo si je najprej ogledati, kolikšno je bilo njuno premoženje. Ko sta zakonca Kenda prispela iz Sofije, (tam sta v letih 1911 do 1918 vodila najuglednejše hotele) sta na Bledu s prihranki kupila veliko premoženje. Tako sta imela v lasti jezero, grad, Park hotel, vso Rikljevovo zapuščino, Grajsko kopališče, vilo Zlatorog, hotel Evropa, Ribičevo domačijo v Zaki, kopališče v Zaki ter večji del jezerske obale.

Vse njuno premoženje je znašalo po oceni sodnega cenilca na 76.089.737 din, posebej premišljeno in inventar na 4.256.000 din, skupaj je zneslo 80.345.737 din. Zajemalo pa je 3.276.591 kv. m površine. Tedaj je bilo to zares veliko premoženje.

Začeli so graditi. Prvo posojilo so najeli v višini 6 milijonov din pri Mestni hranilnici, nato pa pri Zadružni gospodarski banki v Ljubljani, ostalih obvez pri raznih obrtnikih in trgovinah pa je bilo še ob koncu gradnje še za 5.000.000 din. Tako sta se zadolžila za 27.000.000 din.

V letih 1929 do 1931 so gradili in tudi podirali. Postavili so nov trakt Park hotela, namesto stare kazinske dvorane so postavili novo, Grajsko kopališče so povečali na 440 kabin prestavili so celo cesto pod gradom. Začeli so z gradnjo tretjega trakta hotela, Le-tu pa so prišli samo do temeljev, nato pa so postavili pritlični trgovski trakt. Pri gradnji so naleteli na zelo močvirni teren pri Kazini, poleg tega pa je precej podražilo skupno investicijo. Sledile so slabe sezone zara-

di gospodarske recesije, začele so se finančne težave in z gradnjo so morali prekinuti. Izostalo je plačilo anuitetnih obresti, tako je prišlo do bančnih posegov. Mestna hranilnica Ljubljana je predlagala prisilno upravo zaradi neplačanega milijona dinarjev, potem pa še Zadružna gospodarska banka, ki se je že ob podelitvi posojila vknjižila zastavno pravico na celotno premoženje. Sredi leta 1934 je bila vknjižena uvedba dražbenega postopka, sledile so razprave in druga pravna opravila, ki so imela za cilj dražbo in izvršbo. 24. avgusta 1937 je nastopilo obdobje dražbe in Zadružna gospodarska banka je prevzela celotno premoženje Marije in Ivana KENDA (okoli 23.400.000 din). Postopek je bil zelo dolg, očitali so Okrajnemu sodišču v Radovljici, da umetno zavlačuje zadevo. Upniki so zahtevali izločitev sodnika, a niso uspeli. Postavili so prisilne upravitelje. Prvi je prisegel 5. 11. 1934 Jan Fiala. Ta je prepovedal vstop Kendovim v hotel ter vsako vmešavanje v poslovanje, čeprav se je sam Kenda ponudil za 1000 din plačila pozimi in poleti za 3000 din.

V januarju 1935. leta so postavili novega upravitelja Joža Vrhunc, tedanjega hotelirja in lastnika hotela Astorije. Temu so očitali pristransko postopanje v korist Kendovih.

Kendovi so bili prepričani, da še niso izgubili vseh možnosti, a na dogodke so vplivale tudi politične silnice.

Oba denarna zavoda sta bila v rokah klerikalnih veljakov in jim do reševanja Kenda — naprednjaka ni bilo. Drugič pa so si hoteli ustvariti bogastvo.

Posebej ugodno za upnike je bilo tudi to, da so prav v tistem času leta 1935 po daljšem času zopet prišli na oblast SLS. Liberalni denarni zavodi so bili tedaj v težkem položaju. Niso ga bili pripravljene reševati, ker se je zatekel h klerikalcem.

Dr. Kramar ni hotel pomagati Kendu, prav tako pa tudi Avgust Praprotnik ne.

Kenda se je poskušal reševati sam. S pravnim zastopnikom dr. Ladom Vavpotičem so zavlačevali postopek, ko jim je pač dovoljeval zakon. Njegovi prijatelji so pripravili dobro pripravljeno peticijo na tedanjo vlado v Beograd. V njej so opisali velik Kendov pomen za mesto Bled ter za turizem, nevarnost, da si tuji prisvoje kapital. V tej peticiji so zahtevali, da se dražba opusti, dovoli pa prosta prodaja premi-

čin po prisilni upravi ali Kendi osebno. Listino so podpisali vsi narodni poslanci in senatorji obeh političnih strank, kulturni, gospodarski in športni organizatorji iz vse Slovenije in celo škof Gregorij Rožman. Kenda je poskusil pri dr. Milanu Stojadinoviču, toda le-ta ni mogel mimo svojih zaveznikov v vladi.

Pomagati so poskušali Kendovi prijatelji, da bi ga rešili s kmečko zaščito. Tako naj bi obveljal moratorij za njegove dolgove. 10. 7. 1936 so na občinski seji razpravljali dokaj burno. Toda — gledano z objektivnimi očmi — Kenda niso mogli smatrati kot kmeta. Potrdilo so mu

sicer izdali, a od tega ni imel nobene koristi.

Že leta 1932 je Kenda pripravil dokaj pomemben ekonomski elaborat za neko nemško tvrdko iz Düsseldorfa. V njem je zelo jasno prikazal turistično območje. Razvil je program za prihodnost. Posebej je govoril o izgradnji žičnice na Pokljuko, o sanatoriju na Višcah ter o modernem Rikljevem zdravilišču. Tako so bili Kendovi načrti zaman.

24. 8. 1937 je na dražbi prevzela celotno premoženje Zadružna gospodarska banka, ki je grad z jezerom ter vilo Zlatorog prodala za 5 milijonov din Dravski bano-

vini. Tudi ostali del premoženja so začeli prodajati.

21. 8. 1939 so ustanovili družbo Park hotel d.o.o. s sedežem na Bledu, ki je nadaljevala z načrtanim turizmom na Bledu. Vodila sta jo najprej Franc Trefalt iz Kranja, pozneje pa Franc Balanč iz Škofje Loke.

Kendovi so iskali varstvo zakonitosti pri Stolu v Zagrebu, a prišel je čas vojne.

Tako sta zakonca Kenda ostala brez strehe nad glavo, izgubila sta prav vse. 1937. leta je Ivan umrl v avtomobilski nesreči, žena pa je vzela slovo od življenja v domu na Jesenicah. Takšna so prečudna pōta usode!

Božo BENEDIK

V slabih petih mesecih kar trije požari

Poljšica pri Gorjah je stara vas, že v srednjem veku gospodarsko pomembna, saj so imeli tam blejski ministri svoj fevd, lastna zemljišča pa tudi kosezi in svobodnjaki že v 14. stoletju (tako Franc Gornik v knjigi »Bled v fevdalni dobi«).

Vas leži na lepi sončni vzpetini nedaleč od Bleda, na nadmorski višini 575 m. V vasi je danes 67 stanovanjskih hiš, v katerih živi 207 vaščanov in 33 gospodarskih poslopij (všeta sta tudi zaselka Zabošt in Zatrata). Vaščani so večinoma zaposleni v industrijskih obratih na Bledu, v Radovljici in Jesenicah, v trgovinah in v gostinstvu. Poljšičani so marljivi in se poleg svojih službenih obveznosti, ukvarjajo tudi z živinorejo in kmetijstvom.

Starejši vaščani povedo, da niti njihovi dedje in oče-

tje (po ustnem izročilu), niso pomnili požara v tej vasi. To pomeni, da v 200 letih ni bilo požara, sedaj pa v slabih petih mesecih kar trije.

8. dec. lani je zagorelo ob 11.30 pri Bizjaku (pri Štancarju). Pogorelo je ostrešje stanovanjske hiše in gospodarsko poslopje. 10. marca letos je zagorelo ob isti uri sosednje gospodarsko poslopje pri Franci Ambrožič (pri Bobku), 12. maja letos pa še pri Golobu (Tomašku), ob 4. uri zjutraj. Pogoreli sta stara lesena hiša in gospodarsko poslopje. Tomaškova hiša je bila pod spomeniškim varstvom.

Pri vseh požarih je morda zanimivo, da so bili vedno v dneh luninega mlaja. Ali gre morda za mesečnika ali morda nekoga, ki išče temnih mlajskih noči? To ugibajo vaščani, vzroke pa raziskujejo za to pristojni organi. Eno pa je dejstvo, da vaščani te

mirne in pridne vasi nimajo več mirnega spanja, stalno sta prisotna strah in mora, saj lahko preko noči izgubijo vse, kar so si prigarali v preteklosti.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, kar naši ljudje vedno dokažejo — solidarnostno pomoč. Na vseh treh pogoriščih so vaščani že naslednji dan brezplačno čistili pogorišča in odvažali odpadni material. Prvi dve pogorišči se že obnavljata, na tretjem so že opravljeni izkopi in bodo kmalu začeli z gradnjo. Pohvaliti moramo požrtvovalnost gasilcev iz Gorij, Podhoma in Rečice, ki so bili v slabih četrtr ure na kraju požara, v akciji, se borili s pomočjo vodnih curkov z razbesnelimi plameni in branili sosednje objekte pred nevarnostjo. Vsem, ki so sodelovali v teh akcijah, gre vsa pohvala.

Jože Ambrožič

SEMINAR ZA ORGANIZATORJE KULTURE V OZD

Od 9. do 14. maja je Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije organiziral v središčnem izobraževalnem centru v Radovljici prvi letošnji republiški seminar za organizatorje kulture v združenem delu, ki se ga je udeležilo 56 slušateljev. Seminar je bil namenjen tudi drugim nepoklicnim kulturnim aktivistom in tajnikom ter članom občinskih zvez kulturnih organizacij. Poleg splošnih napatil in spoznanj so udeleženci lahko izmenjali svoje izkušnje na področju uveljavljanja kulture med delavci v združenem delu. Upamo, da se bo tudi za kulturo v naših delovnih organizacijah našlo več razumevanja in pripravljenosti med nami?

PROGRAM KULTURNE AKCIJE ZA DELOVNE KOLEKTIVE OB POLLETJU USPEŠNO REALIZIRAN

Komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica je na majski seji presojala uresničevanje programa kulturne akcije za delovne kolektive in ugotovila, da je zanimanje delavcev in drugih občanov za gledališke prireditve še vedno veliko, manj pa se za-

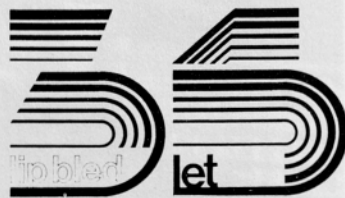
nimajo za zborovske koncerte. Posebno velja poudariti uspešen začetek prirejanja predstav filmskega gledališča. Zategadelj so se domesnili, da bodo v jesenskem in zimskem obdobju zmanjšali število koncertov in povečali število gledaliških prireditev. Prav tako pa bodo skušali skupaj z OK ZSMS tudi jeseni pripraviti drugi del programa filmskega gledališča. Ob polletju so sklenili program z 8 amaterskimi, 4 polpoklicnimi in 2 polpoklicnima gledališkima uprizoritvama, 3 zborovskimi koncerti, 4 folklornimi nastopi, 4 fotorazstavami in 5 kinopredstavami. Za 342 delavcev so z avtobusi organizirali obisk gledališke predstave v Ljubljani.

MANJ KADROVSKIH ŠTIPENDIJ

Po podatkih analitične službe Komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo Skupščine občine Radovljica je bilo v šolskem letu 1982/83 razpisanih 304 kadrovske štipendije v naši občini. V primerjavi z lanskim letom je to za polovico manj. Kljub temu pa je ostalo nepodeljenih še 97 teh štipendij, kar je skoraj tretjina razpisanih.

Iz združenih sredstev je bilo letošnje šolsko leto podeljeno 370 štipendij ali 3 % več kot prejšnje leto. Povpre-

čna višina štipendije iz združenih sredstev je bila 3.070 din. Poprečna razlika h kadrovske štipendiji pa je 1670 din. V naši občini porabimo mesečno za štipendiranje nad 1,230 milijona dinarjev.

LANI MANJ GOSTOV IN PRENOČITEV OD PREDVIDENIH

Lanskoletna turistična sezona ni prinesla načrtovanih rezultatov so na osnovi ugotovitev izvršnega sveta skupščine občine Radovljica ocenili na majski obravnavi uresničevanja občinske resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Radovljica v letu 1982. Po sklepnih podatkih analitične službe je bilo lani v turističnih krajih naše občine kar za 5 % manj gostov, ustvarili pa so tudi za dobrih 8 % manj nočitev kot leta 1981. Značilno je zlasti, da so naši hotelirji in gostinci zabeležili kar za 19 % manj nočitev tujih gostov. V tolažbo pa naj bo, da so domači gostje ustvarili 5 % nočitev več.

Upokojili sta se

Iz TO »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica sta se upokojili sestri Urbanc Marija in Teraž Ivanka. Obe sta že v rani mladosti morali poprijeti za delo. Morali sta v svet, ker nista imeli več doma, ki so ga zaradi sodelovanja brata pri organizaciji bohinjske vstaje decembra 1941. leta požgali nemški okupatorji. Šli sta na Bled in bili zaposleni pri privatnikih, kjer sta morali opravljati različna dela in to vse do konca vojne.

Marija Urbanc

se je takoj zatem zaposlila pri železnici in tam ostala do leta 1949, ko je morala zaradi družinskih razmer ostati doma. Ponovno se je zaposlila oktobra 1960 na Občinskem ljudskem odboru Bohinj, kjer je opravljala kurirska dela, vse do prihoda na delo v našo TO junija 1962. leta. Zaposlila se je na delih skladiščne delavke pri sušilnici. Ko smo pričeli s proizvodnjo opaznih pri sušilnici. Ko smo pričeli s proizvodnjo opaznih pri sušilnici. Ko smo pričeli s proizvodnjo opaznih pri sušilnici.

Ivanka Teraž

je pričela z delom v naši DO že januarja 1947. leta, in sicer na obratu Soteska. Delala je v žagalnici do februarja 1949., ko je odšla na delo na OLO Jesenice. Zatem je opravljala dela še na Občinskem odboru SZDL Bohinj in Občinskem komiteju ZKS Radovljica do aprila 1962, ko je prišla na delo v našo TO. Zaposlila se je na takratnem vzdrževalnem obratu, s pričetkom proizvodnje pohišva, pa je bila prerazporejena v ta obrat na dela obračunovalke OD. Opravljala pa je še druga administrativna dela za ta obrat pa tudi druge obrate. Na teh delih in nalogah je ostala vse do svoje upokojitve.

Poudariti velja, da dela na skladišču žaganega lesa in pa v žagalnici niso bila lahka, izpostavljena so bila vsem vremenskim pogojem. Vendar pa sta vsa dela opravljali vestno in prizadevno, zato ne bomo njunih delovnih prispevkov, za katere smo jima hvaležni, nikdar pozabili.

Obema želimo obilo zdravih in srečnih let v krogu svojih domačih z željo, da nas čimvečkrat obiščeta.

MAJSKA PRIREDITEV »GORENJSKA – BEOGRADU«

Od 14. maja do 22. maja so gorenjski turistični delavci, gospodarstveniki in kulturniki priredili v Beogradu večjo akcijsko prireditev pod imenom »Gorenjska Beogradu«. Pobudo so dali turistični delavci Bleda, ki naj bi s takšno predstavitevjo turistične in gospodarske ter kulturne ponudbe privabili čimveč gostov iz našega glavnega mesta. Osrednje dogajanje je bilo v znanem hotelu Jugoslavija, v centru Borbe in na Kalemegdanu. Beograjčanom in drugim gostom so predstavili gorenjske kulinarne posebnosti, industrijske in obrtne izdelke, spominke in likovne ustvaritve ter panjske končnice. V programu so sodelovali člani narodnozabavnega ansambla Gorenjci, Godba na pihala iz Gorij in folklorna skupina iz Ribnega.

Upati smemo, da bo ta zanimiva pobuda rodila bogate plodove že v naslednjih zimskih in letnih sezonah!

Upati smemo, da bo ta zanimiva pobuda rodila bogate plodove že v naslednjih zimskih in letnih sezonah!

IZ POPOTNE TORBE

Križem po Bolgariji in Turčiji

Čimbolj smo se bližali glavnemu mestu, več avtomobilov je bilo na cesti. To so bili očitno meščani Sofije, ki so odhajali na vikend proti Balkanu. Glede na to, da cesta ne sodi v magistralno prometno žilo, je bil promet že razmeroma gost tudi za naše pojme.

SOFIJA

Vpadnice v glavno mesto Bolgarije so široke in pregledne bolj kot smo si obetali. Moderna tripasovnica v obliki kroga obkroža mesto daleč mimo periferij in sprošča tranzitne poti skozi center.

Sofija je lepo, čisto mesto, ki ne more skriti, da je bilo prestolnica kraljevine. Stare palače poznega baroka in klasičnega avstroogrškega vpliva, ob razmeroma ozkih mestnih ulicah z drevedo in najnovejše zgradbe po vzoru ruske stalinistične arhitekture monumentalnih razsežnosti, dajejo videz velemesta le v najožjem centru. Trgovine in drugi lokali pa hkrati ta videz zmanjšujejo, navzlic izredno bučnemu tramvajskemu in avtomobilskemu prometu, v glavnem avtobusnem in taksi vozilu. Kavarn in restavracij je zelo malo, prav tako tudi prodajaln tipa blagovnic kot jih imajo v vsakem velemestu. Največ je takozvanih mlečnih restavracij in narodnih kuhinj, kjer si po dostopnih cenah lahko privoščiš znameniti bolgarski jogurt, razne mlečne proizvode, kruh in pecivo. Jogurt servirajo v politrskih kozarcih in je res zelo okusen.

Kot zanimivost naj omenim, da je v kavarnah, kjer strežejo tudi ekspres kavo prepovedano kaditi, zato se gostje ne zadržujejo dosti v teh lokalih.

PARADA IN KOSILO

Spodbujeni s pripovedovanjem o izredno nizkih cenah v hotelih, smo se kajpak odločili za kosilo v znamenitem sofijskem hotelu Balkan, ki slovi po dolgi tradiciji kot internacionalno zbirališče zahtevnejših turistov.

Velika kamenita gmota v stilu dunajskih hotelov iz časov zadnjih Habsburžanov, na robu velikega trga, kjer so prav tisto opoldne paradirale garnizijske čete na slovesnosti ob dnevu oktobrskere revolucije, je res vzbujala naše spoštovanje. Mimo številnih radovednežev, ki jih je zvalila vojaška godba in parada nališpanih gardistov, smo se navzlic zaporu z vrju okoli trga, mukoma prebili do hotelskega vhoda. Policaji so spuščali samo hotelske goste – tujce. Na širokem stopnišču pred velikim portalom se je zbralo domala vse osebje, ki se je bolj zanimalo za dogodke na trgu kot pa za goste. V prostranem holu z globokimi foteljskimi garniturami in težkimi rdeče zametnimi zavesami, je leno posedalo nekaj Angležev in Italijanov, v restavraciji pri pogrnjenih mizah pa je bilo še vse prazno. Pogrnjki so bili še kar na ravni – ne preveč luksuzni, ne preveč revni. Takole v našo B kategorijo bi zlahka sodili. Oprema in prostor z visokim stropom in bogatim lestencem ter z nekaj olji socialističnega realizma na stenah, je bila v skladu s častitljivo preteklostjo zgradbe.

Priletel natakak v beli bluzi z rdečim reverjem in črnim metuljčkom si je prizadeval,

da bi nas kar najbolj postregel, vendar nismo bili, ne po njegovi krivdi, kdo ve kako zadovoljni z obedom. Iz previdnosti in slabih izkušenj v Vidinu in Belogradčiku smo si sami izbrali jedila – juho, narezek, riž, krompir in se na vse pretege otepali usakršne kumarične ali ajvarjeve solate, ki nam jo je ponujal. Juha je bila še kar okusna, narezek pa prepečen, da ga z nobenim nožem ni bilo mogoče zrezati. Črnemu vinu v originalnih steklenicah ni bilo kaj očitati. Za 3 leve, kolikor smo plačali za obrok, torej za okoli 33 din v našem denarju, bi se upali veliko bolje najesti v sleherni samopostrežni restavraciji v Ljubljani. Ves sloves bolgarske kuhinje in njenih specialitet se je v tej restavraciji za nas popolnoma razblinil. Takoj smo sklenili, da bomo v bodoče jedli samo kruh, sir in jogurt, a že zvečer v Plovdivu smo podlegli vabljivim kuharskim dobrotam v hotelu Marica.

Sofijo smo si še malo ogledali, kupili razglednice in nekaj spominkov, ki niso bili preveč poceni in v zmerem avtomobilskem prometu, skozi moderna vzhodna predmestja, zapeljali na lepo tropasovno cesto proti Plovdivu. Ker nas je čas že močno priganjal, Bolgari imajo namreč ure pomaknjene za eno uro naprej, se nismo utegnili preveč zadrževati, če smo želeli čimveč videti in si zvečer zagotoviti prenočišče. Takrat še nismo vedeli, da se bomo s tem mestom, ki tokrat ni napravilo na nas kdove kako dober vtis, že čez štiri dni spet srečali.

Glavna cesta, ki veže Sofijo s Plovdivom in dalje z Istanbulom, je precej boljša od vseh naših takozvanih hitrih ali avtocest. Razen na nekaterih odsekih po nizkih pobočjih in večjih rečnih dolinah med Novim Hanom in Ihtimanom jugovzhodno od Sofije, je speljana ravno in v blagih krivinah, zato dopušča tudi nad sto kilometrsko hitrost.

Cesti se skozi znamenitu Momino klisuro pridruži glavna železniška proga Sofija–Istanbul. V tej soteski so termalni in radioaktivni vrelci, ki spadajo med največje v Evropi, njihova voda ima kar 64,5 stopinj Celzija. Od tu do Plovdiva je več industrijskih objektov, zlasti v mestu Pazardžik, ki s ceste naredi kar lep vtis. Danes ima Pazardžik okoli 60.000 prebivalcev, pred 100 leti pa se je uspešno gospodarsko kosal celo s Sofijo.

PLOVDIV – ENO OD NAJSTAREJŠIH MEST NA BALKANU

Že okoli petih popoldne je bila popolna tema. Hiteli smo proti Plovdivu, da bi čimprej našli primerno prenočišče. Ob cesti so nas razmeroma na gosto opozarjale reklamne table na hotele, restavracije in motele. Bolj iz radovednosti kot pa zares smo se ustavili v predmestnem motelu. Ugotovili smo, da je še kar na ravni, čeprav ne doseže slovenskega udobja. Manjka jim ogrevanje. Prenoišče v dvoposteljni sobi stane 8 levov.

Seveda smo se odločili za prenočevanje v centru mesta. Brez težav smo našli ob reki Marici hotel Marica, ki

stoji nasproti razstavnih prostorov znanega plovdivskega velesejma. Deli ju le širok bulevar.

Hotel Marica spada v mednarodno B kategorijo. To je široka devet nadstropna stolpnica s prostornim parkiriščem in parkom v podnožju. Notranji prostori in oprema so sodobni in se ne razlikujejo od hotelov evropskega povprečja. Ima veliko restavracijskega prostora z obveznim salonskim orkestrom in še kar zadovoljivo hrano. Tudi strežno in ostalo osebje je korektno. Ni nam bilo žal, da smo ostali tudi zaradi razmeroma solidnih cen, saj smo plačali že prenočišče v dvoposteljni sobi in zajtrk komaj 6,5 leva. To je tudi za naše razmere zelo poceni. Vsakemu, ki ga kdaj pot zapelje v Plovdiv, mirne duše lahko priporočim ta zares dober hotel. In četrto milijonski Plovdiv je res vreden obiska. To je drugo največje bolgarsko mesto in eno najstarejših mest na Balkanskem polotoku. Znano je že iz antične dobe kot provinzijsko središče nekdanje Trakije, nato bizantinsko in še pozneje, kar pet stoletij do 1885, še turško oporišče. Od takrat naprej, ko se je osnovala bolgarska kneževina, je postal središče bolgarskega preporoda. To se kajpak odraža v njegovi pestri in zanimivi stari arhitekturi in številnih kulturnih spomenikih, ki privabljajo vedno več turistov z vzhoda in zahoda. Poleg lepih džamij in cerkva je posebno zanimiv stolp z uro, ki sodi med najstarejše v Evropi. V mestu je več pomembnih muzejev, galerij, gledališč in lepih parkov. V zadnjih desetletjih se je močno razvil tudi novi del mesta s širokimi ulicami in sodobnimi stanovanjskimi naselji.

Domačini so povedali, da se je število prebivalcev po vojni skoraj potrojilo – predvsem zaradi izjemne rasti industrije. Plovdiv ima največjo bolgarsko tekstilno tovarno, cinkarno, kemijsko, strojno, obutveno in tobačno industrijo in slovito proizvodnjo rožnega olja.

Podobno kot v ostalih vzhodno evropskih deželah so tudi bolgarska mesta dokaj čista. Tudi Plovdiv ima snažne ulice in trge. Poseben pečat pa mu dajejo lepo urejeni nasadi vrtnic. Avtomobilski promet še ni tako razvit, da bi okuževal ozračje. Dobro pa je vpeljan promet z javnimi vozili – avtobusi in taksiji.

Nikakor si nismo znali razlagati, kakor da je to južno balkansko mesto tako urejeno in čisto v primerjavi z drugimi, tudi našimi mesti. O Plovdivu smo dobili celo lepši vtis kot o Sofiji. Ob tem nam je bilo jasno, posebno še spričo nizkih cen, zakaj se v zadnjih letih bolgarski turizem tako naglo razvija.

Naslednje jutro smo že drveli po ravni cesti proti turški meji.

(SE NADALJUJE)

Rolc

Kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC MAJ 1983

	delavcev	pripravnikov	učencev v pok. šolah
TOZD TOMAŽ GODEC			
Bohinjska Bistrica	476	4	5
TOZD REČICA	316	1	1
TOZD MOJSTRANA	66		
TOZD PODNART	81		
TOZD TRGOVINA	26		
DSSS	86	4	
Skupaj:	1051	9	6

LIP, lesna industrija Bled

RAZPISUJE

za šolsko leto 1983/1984 naslednje štipendije:

za TO Tomaž Godec Boh. Bistrica

- lesar (strojni mizar) 2
- lesar širokega profila (stavbni mizar) 2
- obdelovalec lesa (lesarski delavec) 2
- vzdrževalec strojev (strojni mehanik) 2

za TO Rečica

- lesar 2
- lesar širokega profila 2
- vzdrževalec strojev 1

za TO Mojstrana

- lesar 1
- lesar širokega profila 1
- obdelovalec lesa 1

za TO Podnart

- lesar 1
- lesar širokega profila 1
- obdelovalec lesa 1

za DSSS

- dipl. inž. strojništva 1
- dipl. inž. lesarstva 1

Prijave na obrazcu DZS 8,40 in zaključno spričevalo sprejema splošni sektor LIP Bled do 30. 6. 1983.

Mali kotiček

Semafor

Tam na križišču sredi ceste semafor stoji in ustavlja vse po vrsti: avte, pešce in ljudi.

Če pa ni prometa, semafor stoji. Ko pa pride spet promet, se razveseli.

Ko pa šolarji hitijo v šolo in nazaj, gredo čez križišča, kjer je direndaj.

Beravs Simon, 2. r. OŠ

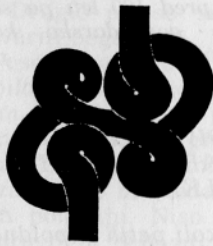
Medved je bil pri sosedu

Nekega dne je prišel k sosedu medved. Ko je šel zjutraj stric Tine v hlev, je videl, da so ovce preplašene. Potem jih je

gnal v Dobravo past. Sam se je vrnil domov. Pri hlevskem oknu je zagledal raztrgano mrežo in potacano steno in okno. Šele takrat je ugotovil, da je to storil medved.

Nato ga je vso noč čakal v stari hiši. Zjutraj pa so prišli štirje fantje povedat, da so medveda ustrelili.

Jana Repinc, 3. b
OŠ dr. J. Mencinger
Boh. Bistrica

ZAPOSILILI SO SE:

- v TO Rečica
Andrej Cundrič, 1932 — NK, Ivanka Debelak, 1934 — PK
- v TO Mojstrana
Milena Černe, 1955 — SS
- v TO Podnart
Vilko Pogačar, 1960 — K
- v TO Trgovina
Milovan Jakovljevič, 1961 — SS

ODŠLI IZ DO:

- iz TO Rečica
Alojz Žemva, K — invalidska upokojitev
- iz TO Podnart
Milutin Savič, PK — disciplinski ukrep

RODILI SO SE:

Olgi Vidmar (TO Tomaž Godec) — sin

Jakobu in Branki Podbešek (TO Tomaž Godec) — sin

Alenki Hujs (TO Trgovina) — hči

Martini Jakopič (TO Rečica) — hči

Dopustniška vnema

Junij, julij in avgust: meseci za naš dopust! Naj dopustniška vnema zaradi podražitev ne pojéma. Saj turistična smo mi dežela, da bi tudi letos sezona dobro se začela!

Če Delo naročite, poljubno v hotelu eno noč prespite. Če greste v Sečo za celih deset dni, se za lagodno počutje bati prav nič ni! Prikolice udobne naše ob naši morski obali; kaj bi se in kóga balí, nekako bomo tudi letos letovali.

Kdor ne bo se kopal v morju, bo namakal se v »lavorju«, gledal sanjavo bo v gorsko planjavo, prihranil kak bon ali dva, pa tudi dinar morda.

Al' na planinah al' na obali počitek in novih moči bomo iskali.

Dopustniška vnema naj ne pojéma, čez celo poletje naj nas prevzema.

Vesna

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

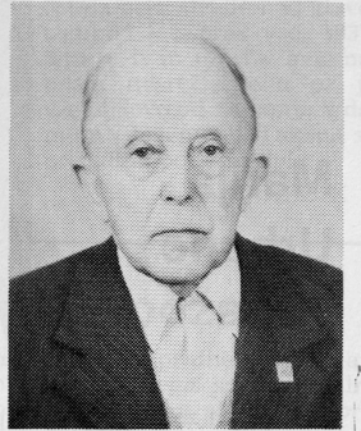
JAKOBA ZALOKARJA
s Polj v Bohinju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih in ste sočustvovali z nami. Posebno se še zahvaljujemo dr. Bahunu za požrtvovalnost v zadnjih trenutkih, kolektivu TO »Tomaž Godec« iz Bohinjske Bistrice, folklorni skupini KUD »Triglav« iz Srednje vasi, organizaciji ZB NOV, pevcem, ter govnikomoma za poslovilne besede in g. župniku za pogrebni obred.

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat hvala. Žalujóci vsi njegovi.

V slovo

Letošnja pomlad je napravila mnogo vrzeli v vrstah upokojencev TO »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica. Ob vsakem slovesu od njih smo upali, da se bodo prenehale trgati njihove življenjske poti, da bi čim dalj lepo preživljali leta svojega življenja. Toda to se ni dogajalo, izgubljali smo jih takorekoč enega za drugim. Nazadnje smo izgubili Franca Pajntarja iz Podbrda in Jakoba Zalokarja s Polj v Bohinju.

Franc Pajntar

se je rodil v krajih na Primorskem, ki so sicer po svoje lepi, vendar na skopi zemlji, ki je in še daje s trudom pridobljene sadove. Rodil se je kot otrok revnih staršev, saj je moral v svojem 11. letu zaradi pomanjkanja od doma na Hrvaško, kjer je ostal 2 leti. Po vrnitvi domov je bil vrsto let pastir in kasneje tudi mlekar. Kot zaveden Slovenec je skušal gorje predvojne Italije, zato je takoj pričel delati za NOB, ter so ga zaradi tega internirali najprej v logar v Trst in nato še v Rim, kjer je ostal vse do kapitulacije Italije. Po vrnitvi je z delom za NOB nadaljeval, vse do osvoboditve. Po osvoboditvi se je zaposlil pri železnici, od tam pa je avgusta 1950. leta prišel v naš kolektiv. Najprvo se je zaposlil v žagalnici, kjer je opravljal različna dela, ker pa z ozirom na težo dela in poškodbe noge teh del ni mogel dolgo opravljati, je bil premeščen na delovno mesto vratarja in tam ostal vse do svoje upokojitve junija 1962. leta. Važnosti, pomembnosti in odgovornosti tega dela se je vedno v polni meri zavedal, saj je te naloge opravljal vestno in dosledno. Z budnim očesom je opazoval dogajanja okrog sebe in po potrebi tudi vedno pravilno ukrepal.

Jakob Zalokar

je bil rojen kot otrok mnogoštevilne delavske družine, saj sta starša z veliko težavo skromno preživljala 12-člansko družino. Komaj je končal osnovno šolo, že je moral trdo poprijeti za delo. Njegova želja je bila, da bi se izučil za električarja. Pričel se je učiti, vendar je moral zaradi socialnega stanja v družini po 18 mesecih učenje prekiniti. Zaposlil se je kot gozdni delavec, da je s svojim zaslužkom pomagal preživljati družino. Kljub veliki želji po stalnem delu, tega ni dobil, zato je opravljal v glavnem le sezonska dela. Še kot mladenič je navezal stike z naprednimi delavci, zato je večkrat na lastni koži občutil teror predvojnega režima. Kot komunist je bil na svojem mestu, kot drugi bohinjski komunisti tudi leta 1941. Sodeloval je v organiziranju oborožene vstaje v Bohinju decembra 1941. leta. V NOV je kot aktiven borec vstopil začetek leta 1944. Zaradi vdanosti in hrabrosti je bil vključen v vrsto članov varnostno obveščevalne službe, kjer je ostal vse do osvoboditve.

Po osvoboditvi se je zaposlil pri podjetju MINERAL Polje, nato pri obrtniku OGRIN in nato v TO »TOMAŽ GODEC«, kjer je ostal vse do svoje upokojitve. Vse svoje življenje je posvetil delu v gozdarstvu in lesni industriji, saj je bil sekač lesa, prevoznik le-tega, tesar in delavec na skladišču hlodovine.

Oba sta bila pridna, vestna in požrtvovalna delavca, zato smo jima za ves trud in opravljeno delo dolžni izreči vse priznanje in zahvalo. Njunih opravljenih delovnih prispevkov ne bomo pozabili.

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frelj, člani: Franc Mencinger, Janez Stare, Andrej Trojar, Branko Urh, Anton Noč, Franc Globočnik, Miro Kelbi in Ciril Kraigher.